

BULETINUL DE BUCUREȘTI

ANUL XIV NR. 72 Publicație periodică de informare și analiză Septembrie - Decembrie 2020

Legalitate   1995 > 2020   Confidențialitate

Corectitudine   UN SFERT DE SECOL DE NOTARIAT MODERN   Respect

Bună credință   **UNNPR**   Competență

Încredere   Imparțialitate

Siguranță   Stabilitate

Echitate   Onestitate

Disponibilitate   Independență

Din cuprins

Un sugestiv breviar de la înființarea Notariatului Public Român

ODISEEA UNOR SERVICII PUBLICE ESENȚIALE

*Evoluția Departamentului de Arhivă și a Serviciului de succesiuni ale
Camerei bucureștene*

**INTERVIU cu Decanul Facultății de Drept
de la Universitatea Titu Maiorescu**

„Fără școală să nu aștepte nimeni nici părinți buni, nici fii buni...”

**Inedit concurs de eseuri organizat de Cameră
„PROFESIA NOTARIALĂ ÎN ERA DIGITALĂ”**

De sezon: Povestea inventării primului vaccin

La mulți ani, notariatului public!

Când începem să numărăm anii și ajungem la 25, este firesc ca sufletul să ni se încarce de emoție. Un sfert de secol de notariat public modern în România înseamnă mai mult decât rememorarea sau aniversarea unor simple date istorice a căror succesiune au alcătuit devenirea instituției noastre. Este un moment de mândrie, dar și unul în care ne întoarcem la fundație, ne omagiem generațiile de înaintași, eforturile și sacrificiile lor pentru întemeierea acestui așezământ fundamental pentru justiția românească contemporană. Drumul acestei instituții care a contribuit esențial la consolidarea vieții civile moderne din România spre ceea ce este astăzi nu a fost deloc ușor, iar gândurile noastre sunt încărcate de un puternic sentiment de reverență și grațitudine pentru părinții fondatori care au reușit, într-un timp relativ scurt, să consacre prestigiul, demnitatea și autoritatea de care notariatul public se bucură astăzi în România și în lume.

După 25 de ani de luptă profesională înverșunată și uneori inegală de a convinge pe toți adversarii cu opinii neîntemeiate de avantajele sistemului notarial de tip latin, după 23 de ani ca membri ai Uniunii Internaționale a Notariatului Latin (UINL) și 13 ani ca membri ai Consiliului Notariatelor din Uniunea Europeană, după ce am înființat o serie de instituții proprii absolut necesare unei organizații profesionale moderne (Casa de Asigurări a Notarilor Publici din România, Casa de Pensii a Notarilor Publici din România sau Institutul Notarial Român) sau instituții care vin în apărarea drepturilor și intereselor cetățenilor și a circuitului juridic civil (Centrul Național de Administrare a Registrelor Naționale Notariale - CNARNN – INFONOT), după ce ne-am implicat total în adoptarea noului Cod Civil român, după ce am demonstrat o voință de neclintit pentru a ne menține în pas cu vremea, adoptând tehnologia necesară pentru a fi din ce în ce mai eficienți și convingători în serviciile oferite societății, apreciem că suntem suficient de maturi pentru a ne arăta tot mai puternic legitimitatea și oportunitatea în România. Mai mult, atunci când o profesie, o organizație profesională ca a noastră acționează în slujba interesului public și nu face un simplu exercițiu de responsabilitate socială atunci când deține, în folosul statului, pe speze proprii, arhive și registre naționale, nu-i poate fi contestată de către nimeni apartenența la autoritatea publică.

Dragi colegi, astăzi, mai mult decât oricând, în acest context complicat marcat de multe provocări și incertitudini legate de pandemia generată de virusul SARS-CoV-2, este important să ne amintim mesajul inițial al primilor notari publici numiți în funcție în anul 1995: *Noi, uniți, suntem capabili de a ne croi o altă soartă, demnă și binemeritată și putem asigura în România o liniște socială care trebuie să existe în orice stat de drept, să continuăm valorile universale ale profesiei, să luptăm pentru a ne menține verticalitatea și, mai ales, profesionalismul, eficiența, credibilitatea și onestitatea de care am dat dovadă timp de un sfert de secol în viața publică și juridică românească. Avem o moștenire istorică ce ne face responsabili, deopotrivă, atât față de prezent, cât și de trecut.*

Anul acesta, în contextul epidemiei, am celebrat această zi istorică menținând distanța socială, în așa-numitul mod non-contact, dar acest lucru nu ne împiedică pe noi, cei 677 de notari publici care compunem cea mai mare Cameră din țară, să ne simțim aproape la fel ca la celelalte evenimente marcante din cei 25 de ani care au trecut. Vă dorim sănătate și succes în eforturile viitoare și ne dorim să sărbătorim următoarea aniversare împreună, în circumstanțe mult mai favorabile!

Laura Badiu

președintele Camerei Notarilor
Publici București

Este un moment de mândrie, dar și unul în care ne întoarcem la fundație, ne omagiem generațiile de înaintași, eforturile și sacrificiile lor pentru întemeierea acestui așezământ fundamental pentru justiția românească contemporană.

BREVIAR DE LA ÎNFIINȚAREA NOTARIATULUI PUBLIC ROMÂN

Decembrie 1989 - România redevenea un stat de drept.

Înființat în 1950, Notariatul de Stat păstra după 1989 toate competențele prevăzute în Decretul nr. 377/1960 privind organizarea și funcționarea notariatului de stat, Regulamentul de aplicare a decretului aprobat prin H.C.M. nr. 1518/1960 și Ordinul Ministrului Justiției nr. 96/C/1973.

1990

■ cele 99 de unități notariale care funcționau (40 județene și București, 58 locale), în care erau încadrați 349 de notari de stat se găsesc în fața unei avalanșe de solicitări și se „sufocă” prin numărul mare de acte și proceduri notariale pe care trebuia să le rezolve, fiind înregistrate peste 5 milioane de acte notariale;

■ spațiile de lucru sunt total inadecvate, condițiile materiale și de dotare absolut improprie, personalul necesar cu mult sub necesități, iar posibilitățile concrete de acțiune ale ministerului de resort pentru rezolvarea acestor deficiențe extrem de limitate;

■ **6 februarie 1990** - după publicarea *Decretului-Lege nr. 54/1990* privind desfășurarea unor activități economice pe baza liberei inițiative, trei notari de stat din Municipiul București: Doina Dunca, Ileana Tomescu și Marina Manole, au încercat o aplicare originală a acestuia, prin crearea unui birou care avea obiect de activitate consultații notariale și traduceri;

■ alți notari de stat au dus inițiativa mai departe și au propus o decizie radicală: **(re) înființarea notariatului public**, un pas decisiv pe calea reformei instituțiilor juridice din România;

■ **8 mai 1990** - Dumitru Viorel Mănescu, notar-șef la Notariatul de Stat al Sectorului 3 București, depune proiectul de *DECRET-LEGE pentru organizarea*

și funcționarea notariatelor de stat și a Birourilor de notari publici, urmând ca ministerul să se pronunțe asupra legalității și oportunității acestuia. Presa va consemna decizia ministerului: *„din motive necunoscute nu a fost aprobată...”;*

■ la **Brașov**, se constituie un „grup de inițiativă” alcătuit din notarii de stat Nicolae Bălan, mentorul multor notari în funcție la acea dată, Ecaterina Csorik și Ion Marin, care redactează un alt proiect de lege privind înființarea notariatului public prezentat, fără succes, ministrului Justiției, Teofil Pop;

■ din **Carei**, vine o altă propunere de lege notarială întocmită de notarul de stat Ion Chereșteșiu;

■ **25 mai 1990** - pentru sensibilizarea opiniei publice și a puterii politice în privința riscurilor rezultate din activitatea notarială, Dumitru Viorel Mănescu publica în revista „Tribuna economică” un articol intitulat *De ce nu birouri de notari publici?*, opțiunea spre care se îndreptau din ce în ce mai mulți notari de stat.

1991

■ **Martie 1991** - la Poiana Brașov, lua ființă **Asociația pentru promovarea instituției Notarilor Publici din România**, organizație profesională inițiată și coordonată de Ion Marin - în calitate de președinte, și Petru Tănase, secretar. La constituirea acesteia au participat aproape 60 de notari din majoritatea județelor țării, precum și juriști din alte domenii de activitate și chiar parlamentari. Notarii din București Doina Dunca și Dumitru Viorel Mănescu vor intra în componența Comitetului de conducere;

■ deși veniturile la buget obținute din activitatea notarială se ridică la 2,5 miliarde lei, iar în anul următor la peste 5 miliarde lei, în situația în care noua economie de piață reclama necesitatea notariatului public, Guvernul nu reușește să găsească măsuri pentru îmbunătățirea condițiilor de funcționare a instituției notariale;

■ sistemul funcționează din inerție, fiind total necorespunzător realităților existente, păgubitor pentru stat și cetățeni iar necesitatea redactării actelor notariale genera zilnic mari aglomerații umane, în toată țara. Activitatea se desfășura în condiții de stres reciproc (notar-cetățean), într-o încăpere de 12-14 m.p., unde se aflau uneori și 25 de persoane (3-4 notari și peste 20 de cetățeni). În aceste condiții, munca cu publicul devenea de nesuportat, la care se adăugă și atitudinea cetățenilor nervoși (după ore de stat la coadă, ce comportament ar fi putut adopta?), a sollicitanților recalcitrați și ofensatori, a notarilor și secretarilor obosiți și stresați.

1992

■ specialiștii din minister, alături de o serie de notari de stat, precum Dumitru Viorel Mănescu - București, Ion Cheresteșiu - Carei și Ion Marin - Brașov întocmesc proiectul *Legii cu privire la activitatea notarială*, care prevedea varianta cel mai ușor de implementat: înființarea și funcționarea unor birouri de notari publici alături de birourile notariatelor de stat;

■ Ministerul începea consultările cu Notariatele de Stat și membrii Asociației în vederea amendării proiectului;

■ nemulțumită de soluțiile ministerului, Asociația formula propriul proiect de lege intitulat *Legea Notarilor Publici* care viza desființarea definitivă a notariatului de stat la un an de la promulgarea legii, trecerea tuturor competențelor în atribuția notarilor publici - mai puțin cele de publicitate imobiliară, existența substituțiilor și candidaților de notari publici.

1993

■ cu participarea morală și sprijinul profesional al majorității notarilor de stat, dar și a Direcției judiciare și a notariatelor din cadrul Ministerului, cele două proiecte ajungeau în Parlamentul României sub forma: *Legea Notarilor Publici* (însușită și promovată de un grup de deputați) și, respectiv, *Legea cu privire la activitatea notarială* (inițiativa guvernamentală). După cum reiese și din expunerile de motive, inițiatorii proiectelor invocau aceleași neajunsuri ale sistemului notariatul de stat, dar și beneficiile pe care le putea aduce instituirea notarului public, un pas decisiv pe calea reformei instituționale din România;

■ **8 februarie 1993** - cu Adresa nr. 27/1993 - Președintele Camerei Deputaților a înaintat Comisiei juridice de disciplină și imunități, spre dezbatere și avizare în fond, Propunerea legislativă referitoare la notarii publici, aparținând Asociației, iar cu Adresa nr. 44 din 1 martie 1993, Proiectul de Lege cu privire la activitatea notarială, inițiat de guvern;

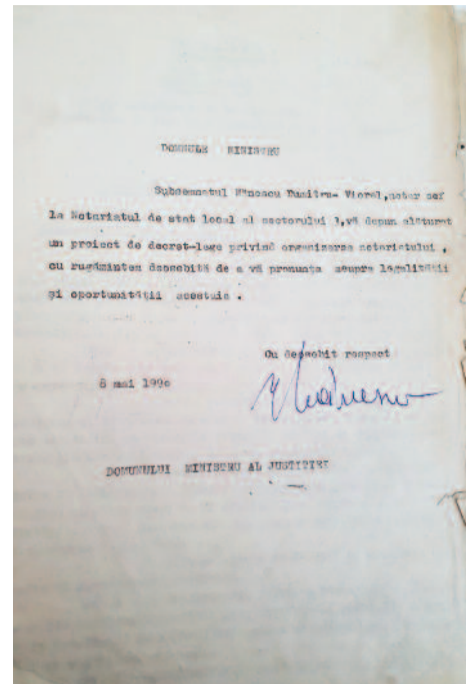
■ **29 septembrie 1993** - Comisia redacta *Raportul nr. 242/261/XV/II* prin care se propunea un nou text legislativ cu diferențe notabile, însă cu caracter unitar, atribuit care reieșea încă din titlul proiectului care devenea, în urma asocierii vechilor denumiri: *Legea notarilor publici și a activității notariale*. Pe acest fond, se demarau lucrările de unificare a celor două proiecte, cu modificările aduse de Comisia parlamentară, în care au fost implicați, pe lângă Comitetul director al Asociației și notarii din București: Rodica Coliban, Doina Dunca, Doina Rotaru, Marina Manole și Dumitru Viorel Mănescu (acesta din urmă participând și la activitatea de redactare);

■ deși membrii Asociației, cu sprijinul substanțial al Dr. Mircea Ionescu, reușeau să materializeze în forma finală proiectul *Legii notarilor publici și a activității notariale*, acesta a fost „sărit” de la adoptare în favoarea altor legi mai urgente.

1994

■ presa vremii nu a ratat ocazia să prezinte situația existentă la nivelul notariatelor de stat: „Un exemplu elocvent în acest sens îl constituie Notariatul sectorului 1. Situat într-una din zonele selecte ale Capitalei (pe str. Roma), într-o clădire arătoasă, îl poate induce ușor în eroare pe cetățeanul nevizitat...”

Activitatea instituției este caracterizată de lipsă de organizare, pricinuită de lipsa de orice mijloace tehnice și de lipsa de personal. ... Este reprezentativ cazul unei doamne care a fost programată pentru a-și rezolva cererea la ora 7.30 la

un birou care-și începe activitatea cu publicul la orele 10.00. Nu a avut de așteptat în fața ușii decât două ore și jumătate...

Singurul cu adevărat amabil și dornic să ajute s-a dovedit a fi Mănescu, notarul-șef.”

■ ce uita presa să consemneze era gradul de complexitate a activității, în practica notariatelor de stat întâlnindu-se numeroase conflicte de drept apărute cu prilejul aplicării unor acte normative vechi în contextul unor realități juridice noi, sau a unor acte normative adoptate după 1990 cu dispoziții insuficient detaliate;

■ notarii italieni Giancarlo Laurini, președintele Uniunii Notariatului Italian, și Vittorio di Cagno, președintele Comisiei pentru Cooperare Internațională din cadrul Uniunii Internaționale a Notariatului Latin, s-au întâlnit cu conducerea legislativului român și au solicitat urgentarea includerii în ordinea de zi parlamentară, ca prioritate, a Legii notarilor publici. La întâlnire participa și Petru Tănase, în calitate de deputat;

■ **1 februarie 1994** - săptămânalul editat de Camera Deputaților și Senatul României, „Parlamentul” aducea în atenția cititorilor cele două proiecte de lege;

■ **3 mai 1994** - Camera Deputaților adopta proiectul *Legii notarilor publici și a activității notariale*;

■ **iulie 1994** - la Brașov, membrii Corpului inspectorilor generali notariali, alături de reprezentanții Asociației, redactau proiectul de *Regulament de punere în aplicare a legii*, care urma să fie adoptat în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a normativului. Cu aceeași ocazie se verifica și conținutul *Statutului* pe care urma să-l primească Uniunea Națională a Notarilor Publici din România, cu ocazia primului Congres;

■ **27 decembrie 1994** - după ce primea o serie de modificări (în total 104, majoritatea de natură redacțională), Legea era votată. În vederea adoptării finale a proiectului urma să se instituie o Comisie de mediere, alcătuită din membrii ambelor Camere după care, raportul acesteia trebuia supus adoptării atât Camerei Deputaților, cât și Senatului.

1995

■ primul trimestru 1995 - Comisia de la Brașov își continua lucrările pentru finalizarea *Regulamentului de punere în aplicare a legii*, dar și a viitoarelor onorarii pe care notarii publici urmau să le perceapă. *Legea notarilor publici și a activității notariale* intra în atenția Curții Constituționale.

■ **11 mai 1995** - prin *Decretul nr. 109 din 11 mai 1995* publicat în „Monitorul Oficial” nr. 92 (16 mai 1995) era promulgată *Legea notarilor publici și a activității notariale*. Poate și pentru a se face o dreptate simbolică notarilor publici interbelici transilvăneni care funcționaseră în baza *Articolului de Lege XXXV(35)/1874*, sorții hărăzeau legii numărul imediat următor - 36/1995.

■ cf. art. 106 din Lege, în termen de 90 de zile, notarii publici erau obligați să constituie Camerele Notarilor Publici și Uniunea Națională a Notarilor Publici. La sediile Curților de apel, se luau măsuri pentru instalarea Camerelor Notarilor Publici, iar în București, se propunea ca sediul Uniunii să fie stabilit în clădirea deținută de Notariatul de stat local al Sectorului 2. Până la încetarea activității Notariatului de stat al sectorului 2, Uniunea putea funcționa în sediul Ministerului Justiției;

■ Legea 36/1995 adopta forma piramidală de organizare a notariatului, urmând modelul francez. *Notarii publici*, cu sediile birourilor în circumscripția aceleiași Curți de apel (care grupau 2, 3 sau mai multe județe) formau o *Cameră Notarială*, cu personalitate juridică, având atribuții administrative și disciplinare;

■ **8 septembrie 1995** - la Brașov, are loc *Primul Congres al notarilor publici* eveniment care a marcat debutul noii profesii la nivel național.

■ **17 noiembrie 1995** - 484 notari de stat debutau în noua profesie liberală și autonomă.

REPERE CRONOLOGICE

■ **Iulie 1995** - În baza Legii nr. 36/1995, în circumscripția Curții de Apel București 95 de notari de stat optau pentru notariatul public, repartizați teritorial astfel: 66 de notari în Municipiul București; 3 notari în Sectorul Agricol (actual județ) Ilfov; 6 notari în Județul Ialomița; 7 notari în Județul Călărași; 6 notari în Județul Giurgiu; 7 notari în Județul Teleorman;

■ **22 Iulie 1995** - în conformitate cu art. 106 din Legea nr.36/1995, la sediul Ministerului Justiției avea loc Adunarea generală a notarilor publici, de constituire a Camerei Notarilor Publici de pe lângă Curtea de Apel București;

■ **27 August 1995** - notarii publici bucureșteni se prezintă în presă: „*vechimea clădirilor în care funcționăm și spațiul mic pe care-l avem la dispoziție [...]. Apoi, o altă problemă ar fi numărul mic de notari, în prezent existând 10 notari pentru fiecare sector[...] Cu toate acestea numărul este extrem de mic dacă ne gândim numai la notariatul sectorului 1 care are o populație de 520.000 locuitori și este deservit doar de 10 notari care se află în aceeași clădire.*”;

■ **29 August 1995** - Actul constitutiv al Camerei era înregistrat de către președintele ales Dumitru Viorel Mănescu la Ministerul Justiției sub nr. 3202/N/29.08.1995 (fiind, din cunoștințele noastre, singura Cameră care a făcut acest demers pe lângă ministerul de resort);

■ **17 Noiembrie 1995** - Camera Notarilor Publici București și-a început efectiv activitatea în sediul din str. Icoanei nr. 21, Sector 2, București;

■ **23-24 Martie 1996** - la București are loc un Congres extraordinar, în care s-au adoptat decizii de cea mai mare importanță pentru buna organizare și desfășurare a activității notariale: s-au aprobat schimbări în organele de conducere ale Uniunii și s-a modificat Statutul Uniunii în mod corespunzător; s-a reglementat acordarea unor gratuități pentru categoriile de cetățeni cu venituri mici, demers care a fost bine primit de opinia publică;

■ **Noiembrie 2020** - în Camera Notarilor Publici București funcționează 677 de notari publici din care 49 de notari publici sunt suspendați.

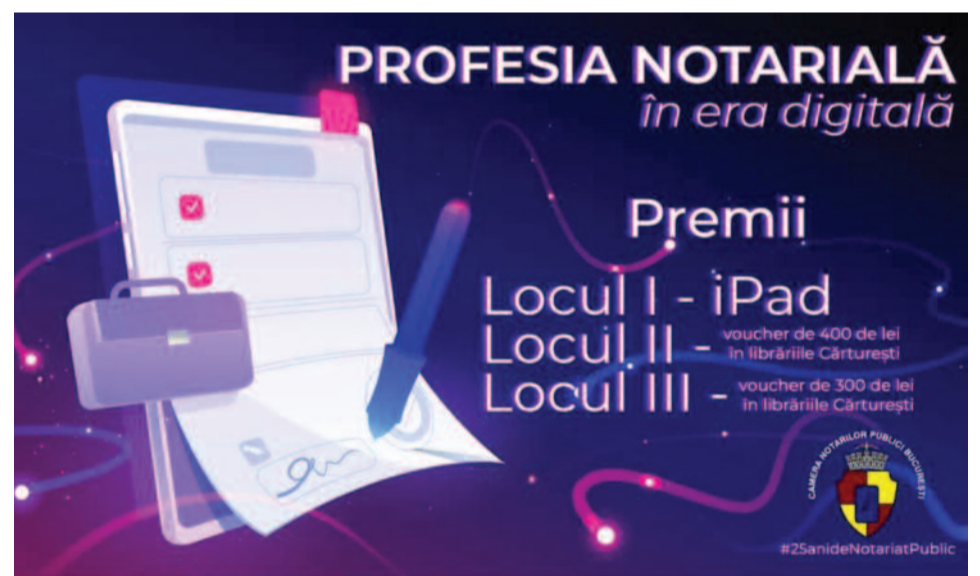
Tiberiu-Florin Tănase, secretar general al Camerei București

CONCURS DE ESEURI "PROFESIA NOTARIALĂ ÎN ERA DIGITALĂ"

Luna noiembrie a acestui an a fost marcată de o serie de evenimente organizate de Uniunea Națională a Notarilor Publici și de Camera Notarilor Publici București, dedicate aniversării celor 25 de ani de notariat public în România.

Sntem cu toții mândri să vedem unde a ajuns profesia noastră în acest sfert de veac dar trebuie să ne asigurăm că și următorii ani vor aduce cel puțin la fel de mult progres. Așa cum s-a demonstrat în timp, lumea este în continuă mișcare și transformare iar profesia noastră trebuie să se dezvolte în același ritm.

În acest context Camera Notarilor Publici București a lansat o provocare studenților Facultății de Drept din cadrul Universității București, de la care am vrut să aflăm cum văd ei viitorul profesiilor juridice, cu pregădare cea notarială, în era digitală. Tema concursului a inspirat și alegerea premiului I: 1 Ipad. Nu puteam însă să îi uităm pe cei care continuă să prefere cărțile tipărite așa că am oferit și două premii care să le permită cumpărarea lor din librăriile Cărturești: două vouchere de 400 și, respectiv, 300 de lei.

Numărul mare de participanți ne-a bucurat însă a făcut destul de dificilă misiunea celor trei colegi notari ce au făcut parte din comisia de verificare a eseurilor și acordare a premiilor. Efortul tuturor a fost răsplătit: ne-am bucurat de lectura unor lucrări extrem de interesante care ne-au demonstrat, din nou, că avem o generație de tineri străluciți, ancorați perfect în prezent dar cu o viziune extraordinară asupra viitorului.

Am remarcat că, deși încă pe băncile facultății, tinerii au înțeles că așteptarea beneficiarilor serviciilor notariale nu se rezumă la un timp scurt de răspuns; aceștia apelează la notari cu speranța că vor fi înțeleși și îndrumați spre soluția cea mai potrivită pentru satisfacerea nevoile lor. Iar aceasta nu se poate face introducând datele problemei și culegând un rezultat în litera legii dintr-un program de calculator. Așadar, concluzia celor mai multe eseuri a fost aceea că digitalizarea nu poate fi primită în profesiile juridice decât în măsura în care oferă soluții pentru un timp mai scurt de răspuns sau pentru acele etape ale unei proceduri juridice în care factorul uman nu este relevant.

În rest, în profesiile juridice este și va fi mereu nevoie de oameni care să poată cântări "probele", care să poată vedea și înțelege și dincolo de ceea ce este scris sau spus. Citind eseurile lor, am fost mândri să vedem că acești tineri au înțeles deja importanța pasiunii, dăruirii și omeniei în lipsa cărora nu poți să exerciți o profesie juridică.

Vă invităm să citiți în varianta online a ziarului nostru eseuul câștigător. Sperăm ca autorul său să se bucure de avantajele oferite de tehnologie prin intermediul premiului oferit de Camera Notarilor Publici București.

Colegiul Director al Camerei Notarilor Publici București

SĂ DUCEM MAI DEPARTE PROFESIA CU CINSTE ȘI ONOARE!

În noiembrie 1995 notarii de stat debutau în noua profesie liberală și autonomă și își începeau activitatea de notar public în birouri notariale proprii. Am adresat câteva întrebări unor colegi notari care acum 25 de ani au făcut trecerea de la notariatul de stat la notariatul public. Răspunsurile primite le publicăm mai jos și pentru aducerea aminte a vremurilor trecute dar și ca imbold pentru vremurile ce vor veni.

Cu ce temeri și cu ce așteptări ați pornit la drum, în 1995?

Notar Public Nicolae Manolache Am pornit la drum cu teama de necunoscut, dar și cu încrederea că acei o mână de notari de stat, care erau în funcție în anul 1995, vor învinge toate obstacolele, deoarece eram foarte uniți, printr-un dezvoltat spirit de echipă și aveam printre noi valori deosebite care au pus la dispoziția profesiei toate calitățile lor, uneori cu sacrificii.

Notar public Marina Manole Așteptam de mulți ani această zi și nu aveam de ce să ne temem. Când privesc așteptările, acestea erau aceleași ca și astăzi: să avem clienți fideli, să le putem rezolva actele și procedurile solicitate într-un mod competent, într-o locație civilizată și cu mijloace cât mai moderne, să avem un colectiv de colaboratori motivați și să lucrăm într-o atmosferă cât mai plăcută și colegială.

Povestiți-ne cum era o zi de lucru ca notar de stat?

Notar public Sarbu Floarea Începea la ora 8:00 cu cozi imense la informații la autentificări, cu foarte multe dosare de moștenire pe rol. O zi din pe săptămână erai notar de serviciu la informații, o zi la autentificări, iar o zi aveai ședințe de dezbateri în dosarele de succesiune, îți mai rămâneau două zile dintr-o săptămână să te ocupi de lucrările repartizate care însemnau: contracte de vânzare, contracte de donații, contracte de schimb, contracte de întreținere, acte constitutive ale societăților comerciale, contracte de ipotecă bancară, contracte de împrumut cu ipotecă convențională și altele și se încheia ca program de lucru la ora 14:00, dar misiunea ta, de fapt, se încheia atunci când rezolvai ultima speță învederată de ultimul client așezat la coadă.

Toată această activitate se desfășura într-o clădire improbie pentru un serviciu public complicat, cum este activitatea notarială, în birouri supra-aglomerate în care existam noi notarii și publicul alături de noi, cu mașini de scris la care de multe ori lipsea banda de scris, plombagina (indigo), uneori chiar și coala de scris, fără un xerox.

Timpul alocat unei persoane pentru soluționarea speței expuse era extrem de scurt, actele lor de identitate erau acele buletine cu poze lipite cu policanol, la multe dintre ele desprinse și relipite, în baza cărora tu ca notar, urma să faci indentificarea, neavând niciun mijloc de verificare a autenticității și exactității tuturor documentelor prezentate de părți.

Notar public Marina Manole Ziua începea, de cele mai multe ori, cu "lupta" pe care o duceam pentru a intra în incinta clădirii printre publicul care aștepta afară. Odată intrați în sediul notariatului, în lipsa unei persoane anume angajate pentru asigurarea curățeniei, ne organizam pentru a igieniza spațiul în care lucram. După ce ne instalam fiecare la biroul său, în funcție de activitatea care ne era repartizată în ziua respectivă (dezbateri de moșteniri, secretariat, primirea actelor etc.) începea activitatea propriu-zisă. Cel mai solicitat și solicitant serviciu era cel al primirii publicului și acordarea informațiilor cu privire la problemele fiecăruia dintre petenți, apoi, în funcție de ce ni se solicita, calculam taxele pentru acte, scriam de mână datele din actele de identitate (nu existau copiatoare), făceam câte o notă pentru dactilografe cu menționarea actului care trebuia redactat, mai acordam câte o informație, luam consimământul părților și semnătura pe actele care se întorceau de la dactilografieri. Toate acestea se întâmplau, într-o singură încăpere unde pe lângă notar se aflau, cel puțin, un secretar, dactilografă și o coadă imensă de cetățeni care așteptau să le vină rândul să vorbească cu notarul. Imaginați-vă, o masă la care stătea notarul și în fața sa, un șir de oameni care asistau, pur și simplu, la dialogul dintre noi și petent.

Cum a fost prima zi ca notar public?

Notar public Marina Manole Îmi amintesc că în ziua de joi, 16 noiembrie 1995, am plecat la șfârșitul programului din sediul Notariatului de stat sector 4 cu o cutie plină de cărți, o cană pentru cafea și experiența celor 17 ani de notar iar, a doua

zi, vineri, 17 noiembrie 1995, am autentificat primul act, în calitate de notar public. A fost o procură pentru un client vechi și care a dorit să aibă actul notarial cu nr. 1. L-am primit, împreună cu Luminita Vișa (operatoarea noastră de baza), cu asociatul meu, Florian Badea și cu soțul meu, cu un pahar de șampanie pentru fiecare dintre noi. Încărcătura emoțională a fost deosebită atât pentru noi cât și pentru client după care, totul a decurs așa cum ne-am învățat și cum procedăm și astăzi, după 25 de ani. Activitatea noastră nu a suferit nicio întrerupere, procedurile le cunoșteam cu toții așa că, din punct de vedere profesional, am simțit o modificare doar a condițiilor în care ne desfășuram activitatea.

Notar public Sarbu Floarea A fost o zi plină de emoții, porneam la un drum necunoscut eram pionierii unei noi profesii. Eram acum notari publici, dar și manageri ai unui birou, eram răspunzători de buna funcționare a biroului notarial, de încasarea taxelor de timbru, de armonizarea colectivului de lucru, am deveni peste noapte din angajați, angajatori, din notari de stat, notari publici. Erau multe semne de întrebare și multe necunoscute. Fiecare zi de muncă ne aducea un plus în formarea noastră ca notari publici, prestatori de servicii juridice către cetățeni, cu fiecare zi, învățam lucruri noi și speram ca profesia noastră să se dezvolte, să se armonizeze și să atingă perfecțiunea.

Ce înseamnă pentru dumneavoastră profesia de notar public? Ce avantaje a adus pentru clienți notariatul public?

Notar public Marina Manole Pentru mine, profesia de notar, înseamnă viața mea, menirea mea profesională. Pentru clienți, forma actuală de organizare, înseamnă sau, mai bine spus, ar trebui să însemne, civilizație, competență, respect, avantajul de a fi scutiți în aceste vremuri de efortul de a-și procura singuri actele necesare, certitudinea că se confesează unui profesionist care asigură securitatea actului sau procedurii îndeplinite.

Notar Public Nicolae Manolache Profesia de notar public impune contactul cu oamenii și te obligă să-ți formezi un caracter echilibrat, necesar păstrării echilibrului între părți

Sarbu Floarea Pentru mine, profesia de notar public înseamnă dăruire și responsabilitate. Avantajele aduse de către notariatul public sunt imense. Au dispărut acele cozi interminabile, s-au creat proceduri de verificare și siguranță în ceea ce privește îndeplinirea actelor și procedurilor notariale, notarul public poate obține în numele și pe seama clienților multe dintre documentele necesare soluționării unei spețe, notarul public a dobândit noi atribuții ca urmare a modificărilor legislative, crescând rolul său în societate și fiind un partener de nădejde al cetățeanului. Am evoluat de la epoca notariatului cu hârtie indigo, mașină de scris și pix, la epoca digitalizării.

Credeți că notariatul public poate avea o influență în viața societății civile? În ce moduri, valori care stau la baza profesiei de notar precum legalitatea, corectitudinea, buna credință, competența, ar putea fi promovate și în comunitatea din care facem parte?

Notar public Nicolae Manolache Prin contactul nemijlocit pe care notarul îl are cu membrii unei colectivități se poate impune ca model prin conduita sa, guvernată de norme morale și prin exercitarea profesiei cu competență și în deplină legalitate.

Ce mesaj aveți pentru tânăra generație de colegi notari?

Notar public Nicolae Manolache Să ducă mai departe profesia cu cinste și onoare!

A consemnat Monica Pop, notar public

La 25 de ani de notariat public românesc modern, lăsăm pentru posteritate o scurtă recapitulare a evoluției departamentului de Arhivă și serviciului de Succesiuni din cadrul Camerei Notarilor Publici București

EVIDENȚĂ SUCCESIUNI

ÎN TRE AMINTIRI, CERTITUDINI ȘI PROIECTE DE VIITOR

Începuturile Serviciului de Succesiuni al Camerei Notarilor Publici București se regăsesc în activitatea de evidență succesorală inițiată la data de 17.11.1995, un moment cu o mare semnificație în cadrul notariatului public din România. Această activitate a debutat cu o preluare a evidențelor succesorale ale fostelor notariate de stat și cu **înregistrarea manuală** a cauzelor succesorale în registrul de succesiuni și opisul de succesiuni în baza unor tabele primite de la notarii publici care conțineau datele dosarelor succesorale înregistrate pe rolul biroului notarial. Concomitent a debutat și activitatea de relații cu publicul, succesibilii adresându-se Camerei, personal sau prin reprezentant, pentru obținerea certificatului de înregistrare a succesiunii.

Evidența scriptică consta în verificarea manuală a opiselor registrelor de succesiuni, înregistrarea defunctului în registrul de succesiuni și eliberarea certificatului care permitea deschiderea procedurii succesorale, fiecare cerere având un termen de soluționare de 2-4 zile. Înscrisura în registrele succesorale a soluției dispusă în dosarul succesoral, finaliză fiecare procedură în parte. Toate aceste operațiuni manuale se realizau anevoios, consumau mult timp și presupuneau un oarecare risc în privința corectitudinii verificărilor și a exactității datelor înscrise.

Pe fondul dezvoltării sistemelor IT, s-a născut rapid ideea realizării unei baze de date în format electronic, și la sfârșitul anului 1996 a fost realizat un program informatic accesat prin rețea de mai mulți utilizatori. Prin **preluarea în sistem electronic a tuturor înregistrărilor** din toate registrele succesorale pe hârtie, după patru luni de muncă intensă, șapte zile din șapte, în cursul lunii martie 1997, s-a finalizat întreaga bază de date electronică cuprinzând 29.000 de înregistrări de proceduri succesorale. După o verificare a corectitudinii datelor înscrise în registrul electronic, la data de 24.03.1997 a fost posibilă eliberarea electronică a primului certificat succesoral, cu nr. 4464. Ulterior, pentru a fluidiza și facilita procedura succesorală în interesul succesibililor, obținerea certificatului de deschidere a procedurii succesorale la cererea părții a fost înlocuită cu eliberarea certificatului doar la cererea notarului public sesizat de succesibilii pentru dezbateră succesiunii.

În cursul anului 2002, odată cu achiziționarea de către Camera București a sediilor secundare pentru județele din cadrul acesteia, s-a implementat **programul electronic de evidență a succesiunilor** la fiecare sediu județean, adaptat în funcție de necesitățile, situațiile și particularitățile existente în fiecare județ. Volumul de muncă și numărul de dosare succesorale este impresionant și în provincie: 61.433 defuncții înregistrați în județul Giurgiu, 57.930 defuncții în județul Ialomița, 88.388 defuncții în județul Teleorman, 63.841 defuncții în județul Călărași și 68.826 defuncții în județul Ilfov.

În noiembrie 2005 s-a finalizat **preluarea în custodie, fotografierea digitală și prelucrarea informatică a arhivelor create de fostele notariate** de stat în intervalul 1953-1995 și a devenit posibilă verificarea și eliberarea certificatelor pentru deschiderea procedurii succesorale și pentru defuncții decedați anterior datei de 17.11.1995.

Pe parcursul celor 25 de ani de activitate, programului electronic de evidență succesorală i s-au adus îmbunătățiri substanțiale privind cheile de control, înscrisura declarațiilor de renunțare în termen și a declarațiilor de acceptare sub beneficiu de inventar, înscrisura soluțiilor, efectuarea de mențiuni referitoare la începerea executării silite, repartizarea Anexei 24 și a succesiunilor vacante, notificări ale succesibililor, anulări certificate de moștenitor etc.

Odată cu crearea Infonot Systems S.R.L. și a registrelor naționale notariale electronice de evidență, la data de 01.01.2007, Camera București a predat către acestea, în format electronic, Registrul de declarații de renunțare și de acceptare sub beneficiu de inventar și Registrul electronic al cauzelor succesorale cu elemente de extraneitate, înregistrate la Cameră în perioada 17.11.1995 – 31.12.2006.

În prezent, baza de date electronică succesorală a Camerei București este formată din **444.140 de înregistrări de proceduri succesorale**, verificarea în baza de date este extrem de rapidă, sigură și eficientă, și comunicarea cu birourile notariale se realizează exclusiv on-line.

Concomitent cu implementarea și dezvoltarea sistemelor informatice de evidență, de-a lungul celor 25 de ani de activitate notarială, s-a creat și un **cadru de reglementare a evidențelor succesorale**, cadru care a fost îmbunătățit și diversificat în permanență, ca răspuns la noile realități și prevederi legale. În februarie 2006, sub coordonarea D-nei Doina Rotaru, președintele la acea dată al Camerei Notarilor Publici București, a fost elaborat **Regulamentul privind evidența procedurilor succesorale în cadrul Camerei Notarilor Publici București** prin care s-a reglementat

activitatea de evidență a cauzelor succesorale și a compartimentului de relații cu publicul, inclusiv modalitatea de eliberare a copiilor conforme cu originalul de pe certificatele de moștenitor emise de fostele notariate de stat. Acest moment constituie o etapă deosebit de importantă a activității de evidență succesiuni, fiind modificată și structura bazei de date, introducându-se elemente noi, inclusiv CNP-ul persoanei decedate, menite să ajute la identificarea cât mai exactă a unei înregistrări.

Totodată, modificarea cadrului legislativ și apariția unor noi prevederi legale au impus **noi obligații, noi atribuții și noi reglementări** și în evidența succesorală electronică a Camerei.

Legea nr. 202/2010 „privind unele măsuri pentru accelerarea soluționării proceselor” a adus ca element de noutate în activitatea notarială, începând cu data de 25.11.2010, eliberarea Încheierii privind verificările efectuate în evidențele succesorale. Această Încheiere este prevăzută în prezent de Codul de procedură civilă și stă la baza unui eventual dosar succesoral în instanța judecătorească, ea cuprinzând rezultatul verificărilor efectuate în registrul de succesiuni, în registrul de opțiuni succesorale, precum și în registrul de liberalități. În anul 2019, ponderea Certificatelor pentru dezbateră succesiunii în raport cu cea a Încheierilor pentru sesizarea instanței de judecată este de 97,06% în Mun. București.

Ca urmare a modificării și completării Legii nr. 119/1996 cu privire la actele de stare civilă, a existat o avalanșă de **liste de acte de deces comunicate de serviciile de stare civilă**, liste care au fost centralizate și comunicate de Serviciul de Succesiuni către CNARNN – Infonot. În prezent doar listele actualizate a actelor de deces întocmite de Misiunile diplomatice și Oficiile consulare ale României acreditate în străinătate sunt comunicate la Cameră, conform dispozițiilor legale în vigoare, fiind apoi redirecționate către CNARNN – Infonot.

În urma modificării Legii nr. 215/2001 privind administrația publică locală, începând cu iulie 2012, unitățile administrativ-teritoriale au început să transmită la Cameră în număr tot mai mare, **Anexa 24 – Sesizarea pentru deschiderea procedurii succesorale**. Întrucât foarte multe dintre aceste sesizări erau incomplete (fără indicarea datelor de identificare a succesibililor, a bunurilor din masa succesorală ori fără a avea atașat certificatul de deces) serviciul succesiuni s-a confruntat cu o situație dificilă, fiind nevoit să poarte o corespondență asiduă cu primăriile pentru reglementarea acestor situații. Cele peste 6000 de Anexe 24 înregistrate doar în cursul anului 2020 oferă o imagine reală despre volumul foarte mare de activitate al departamentului de succesiuni.

Începând cu anul 2013, în temeiul dispozițiilor Codului de procedură civilă, Serviciul de succesiuni al Camerei a început să primească nenumărate solicitări ale birourilor executorilor judecătorești sau a creditorilor referitoare la înscrisura în baza de date a mențiunii cu privire la începerea executării silite ori desemnarea unui notar public pentru efectuarea inventarului succesiunii.

Pentru a veni în sprijinul notarilor publici dar și pentru a reduce presiunea continuă la care este supus acest departament al Camerei, începând cu iulie 2020 s-a demarat un **proces de digitalizare și reorganizare a unor proceduri și servicii**. Astfel, pentru a asigura verificarea cu celeritate a bazei de date deținute a fost creat și introdus un modul de căutare pe web-portalul ARHIVA CNPB, program pilot demarat inițial în București și județul Ilfov și extins ulterior și la celelalte sedii județene. Din octombrie 2020 certificatele/adeverințele de înregistrare a succesiunii și certificatele pentru instanță pentru București sunt semnate digital, efectuându-se demersuri pentru utilizarea și aplicarea semnăturii digitale și de către sediile județene. În prezent se află în lucru implementarea unei platforme unice centralizate în care unitățile administrativ-teritoriale să poată încărca on-line toate Sesizările pentru deschiderea procedurilor succesorale „Anexa 24”, transmise la momentul actual exclusiv prin serviciul poștal.

Evoluția Serviciului de Succesiuni al Camerei București de-a lungul celor 25 de ani de activitate reflectă de fapt evoluția instituției notarului public și a activității notariale, nevoit să se adapteze în permanență noilor cerințe și reglementări legale. Rămânem în continuare preocupați de îmbunătățirea și simplificarea procedurilor, de armonizarea lor cu legislația în vigoare, mereu în slujba, atât a notarilor publici cât și a beneficiarilor serviciului notarial.

Marilena Onica, Șef Serviciu Succesiuni
Camera Notarilor Publici București

ODISEEA ARHIVEI CAMEREI BUCUREȘTI

Camera Notarilor Publici București (în continuare CNPB) s-a remarcat în perioada de după anul 1995 ca fiind una dintre cele mai solide instituții care și-a câștigat, de-a lungul timpului, o credibilitate de necontestat. Deși la început, instituția nu a avut atribuții de gestiune a actelor notariale, acestea rămânând în sarcina Ministerului Justiției, în cei 25 ani de activitate, odată cu acumularea de resurse umane și financiare, CNPB a încercat să dezvolte serviciile oferite notarilor, dar și cetățenilor beneficiari ai serviciilor notariale și, contrar apatiei aproape cronice pe care alte profesii din România îl arătau față de trecutul mai mult sau mai puțin îndepărtat al acestora, CNPB și-a asumat o misiune nobilă: aceea de a proteja arhivele notariale, atât ale predecesorului său – Notariatul de Stat, cât și pe cele contemporane. Preocuparea apropiată activității notariale, prin competențe și servicii, de actele și faptele profesiei arhivistice, constituie de fapt o reconfirmare a spiritului dreptului latin, care a guvernat și continuă să guverneze notariatul românesc, și cu deosebire a misiunii notarului care a fost din vechi vremuri pregătit în privința actelor instrumentate.

Începând cu anul 2003, Colegiile Directoare ale CNPB au depus eforturi uriașe pentru salvarea patrimoniului documentar notarial care constituie memoria juridică a națiunii și amprenta identității noastre specifice, toate susținute prin mijloace financiare proprii constituite din contribuțiile notarilor membri ai CNPB. Este vorba de un patrimoniu unic, de neînlocuit, care asigură pe de o parte eficiența circuitului civil și protejarea drepturilor cetățenești și ale Statului, iar pe de altă parte constituie un pilon important pentru edificarea memoriei individuale și colective, pentru înțelegerea trecutului și documentarea prezentului, cu scopul de a îndruma acțiunile viitoare.

În acest moment, conservarea documentelor în arhivele specializate ale CNPB se constituie ca parte integrantă a activității notariale, oferind profesiei pe care o slujim o funcție socială incontestabilă care își va justifica durabilitatea în timp și va marca acea specificitate care provoacă „diferența” față de celelalte profesii juridice puse în slujba individului și a societății. Deoarece arhivele notariale au menirea de a promova autenticitatea, de a releva adevărul, deoarece rolul lor este acela de a aduce sau de a ajuta la constituirea probelor actelor juridice, ținând cont că ele nu reprezintă doar „memoria notariatului” ci, mai ales, memoria actelor și a faptelor juridice, conservarea lor oferă un suport esențial în independența procesului juridic românesc și contribuie la dezvoltarea și menținerea libertăților civile, sprijinind protejarea valorilor juridice naționale. **Deținătoare a mii de metri liniari de documente**, CNPB a devenit în sistemul arhivistic notarial românesc principalul for de decizie în materie de standarde și de stocare a informației notariale pentru viitor. Proiectele și inițiativele instituției s-au transformat, în fapt, în programe pentru alte Camere, precum și pentru categorii variate de instituții și organizații. La 25 de ani de notariat public românesc modern, vă propunem spre lectură **Odiseea Arhivei CNPB**:

■ **2003-2004** - la inițiativa dnei Doina Rotaru, notar public, președintele în funcție la acea dată al CNPB, demarează proiectul preluării și depozitării arhivei fostelor Notariate de Stat de către CNPB;

■ **23-29 august 2004** - conducerea notariatului public românesc participă la Congresul Internațional al Arhivelor de la Viena unde s-au pus bazele Secțiunii Arhivelor Notariale (SAN); în mai 2011, CNPB este primită și inclusă în categoria C – Instituții care au în administrare sau păstrare înregistrări și arhive sau se ocupă cu formarea personalului destinat arhivei din cadrul Consiliului Internațional al Arhivelor;

■ **decembrie 2004 - iulie 2005** - CNPB a preluat în custodie din arhiva instanțelor aflate în circumscricția Curții de Apel București arhivele successorale create de fostele Notariate de Stat ;

● **octombrie-noiembrie 2005** - s-a realizat fotografierea digitală și prelucrarea informatică a celor aproximativ 1.000.000 documente successorale transferate: imaginile documentelor fotografiate au fost indexate iar baza de date obținută a fost importată pe serverul CNPB, managementul acestora și căutările în interiorul arhivei făcându-se cu ajutorul unui software de management de documente și arhivare electronică specializat;

■ **2 martie 2006** - Arhivele Naționale avizează spațiul amenajat pentru conservarea arhivelor notariale situat în București, str. H.M. Berthelot, nr. 42A, sector 1, primul depozit de arhivă al instituției;

■ **19 martie 2007** - printr-un comunicat de presă, Ministerul Justiției recunoștea că păstrarea actelor autentice ale fostelor notariate de stat în condițiile precare ale depozitelor Judecătoriilor le pune în pericol de a fi distruse iar, în **9 martie 2007** are loc vizita dnei Monica Luisa Macovei, ministrul Justiției, la sediul CNPB (vizită care include și depozitul de arhivă) pentru găsirea unei soluții adecvate de transfer a arhivelor;

■ **2007-2008** - CNPB a preluat în custodie din arhiva instanțelor aflate în circumscricția Curții de Apel București arhivele de acte autentice create de fostele Notariate de Stat în perioada 1950-1995;

■ **2008** - ca urmare a necesității acute de protejare a datelor și informațiilor manipulate de către birourile notariale, s-a achiziționat un distrugător de documente de mare capacitate și s-a creat în cadrul CNPB un serviciu specializat de colectare și distrugere a documentelor cu termen de păstrare expirat; ulterior a fost implementat

un program de colectare și distrugere a tuturor deșeurilor de hârtie; fondurile obținute din distrugerea deșeurilor de hârtie fiind virate în contul fundației *ViitorPlus - asociația pentru dezvoltare durabilă*;

■ **1 noiembrie 2008** - intra în vigoare Regulamentul privind serviciul de arhivă notarială al CNPB;

■ **2009** - CNPB a demarat procesul de preluare a arhivelor de impunere a succesiunii emise de fostele Administrații de constatare a impozitelor indirecte ale Sectoarelor I Galben, III Albastru și IV Verde;

■ **24-25 martie 2010** - la Berlin, la invitația notariatului german, au loc o serie de reuniuni având ca temă utilizarea noilor tehnologii în activitatea notarială. Delegația română, alcătuită din reprezentanți ai Uniunii Naționale și ai CNPB, a prezentat bunele practici în materie de arhivare digitală a documentelor notariale;

■ **8 decembrie 2011** - este avizat noul spațiu destinat păstrării și conservării arhivei notariale situat în imobilul Auditorium Pallady din B-dul Theodor Pallady nr. 40G, Sector 3, București;

■ **1 februarie 2012** - în depozitul de arhivă situat în București, Bd. Theodor Pallady nr. 40G (sector 3), ajunge primul fond de arhivă creat de un birou notarial în funcție; se asigură atât depozitarea documentelor create de birourile notariale, cât și prelucrarea și administrarea acestora;

● programul care a vizat externalizarea arhivelor birourilor notariale a constituit un succes care nu putea fi anticipat la data implementării. La nici 6 ani de la inaugurarea sa, CNPB s-a aflat în situația ca spațiul de arhivă din clădirea Auditorium Pallady să fie complet ocupat cu toate că, în două rânduri, numărul arhivelor a fost suplimentat prin achiziții de noi rafturi;

■ **13-15 iunie 2012** - la Paris, Institutul de Istorie a Notariatului (IHN) în colaborare cu Arhivele Naționale din Franța au organizat la sediul central al Arhivelor Naționale, un colocviu dedicat arhivelor notariale franceze intitulat *Minutele care scriu istoria. Cinci secole de arhivă notarială în Paris* unde, alături de reprezentantul Uniunii Naționale a Notarilor Publici din România, a fost prezentă și o delegație a CNPB;

■ **21-22 septembrie 2012** - Arhivele Naționale ale României organizează o conferință internațională cu tema *Arhive, istorie și politică în România secolele XIX-XXI* la care reprezentanții CNPB au susținut comunicarea cu tema *Istoric, realități și tendințe în evoluția arhivei notariale din România*;

● în cadrul evenimentului, pentru implicarea deosebită în salvarea și conservarea Fondului Arhivistic Național al României, **domnului notar public Dumitru Viorel Mănescu**, în calitate de președinte al Uniunii Naționale a Notarilor Publici din România și **doamnei notar public Doina Rotaru**, în calitate de președinte a CNPB, le-au fost înmânate **diplome de onoare** din partea Arhivelor Naționale ale României;

■ **28.09.2013** s-a aprobat Regulamentul privind Direcția Arhivă a CNPB care abroga reglementările anterioare, în vigoare și astăzi.

■ **20 ianuarie 2014** - CNPB a încheiat un protocol de colaborare în vederea depozitării la demisolul imobilului din București, str. G-ral H.M. Berthelot nr. 42A (sector 1) a arhivei Autorității Naționale pentru Cetățenie;

■ **2015 - 2017** - depozitul de arhivă Pallady este ocupat în proporție de 100%;

■ **2016-2018** - Se aprobă și se achiziționează un teren în suprafață de 10.000 mp în localitatea Cernica, județul Ilfov pentru construirea unui sediu de arhivă; noua clădire dispune de 4 depozite speciale de arhivă în care pot fi depozitate 80.000 cutii de arhivă și este dotată cu sistem HVAC, instalație automată de stingere cu gaz inert, etc;

■ **17 octombrie 2016** - la nivelul depozitelor de arhivă este introdusă o aplicație software WEB-based destinată facilitării accesului birourilor notariale la arhiva CNPB prin depunerea on-line de solicitări;

■ **31 octombrie 2016** - Arhivele Naționale acordă CNPB DIPLOMA DE ONOARE ca semn al prețurii pentru sprijinul și susținerea arhivelor Naționale în activitățile de păstrare, protejare și punere în valoare a documentelor din FAN;

■ **6 decembrie 2016** - este achiziționat un scanner de carte color Image Access, BookEye4V2 Professional Archive pentru digitizarea arhivelor notariale;

■ **5-6 octombrie 2017** - CNPB găzduiește cercul profesional organizat de Arhivele Naționale în clădirea Auditorium-Pallady la care au participat reprezentanții SMBAN, Serviciile Județene: Dâmbovița, Ilfov, Ialomița, Teleorman și Prahova;

■ **13-17 martie 2018** - CNPB participă la reuniunea ICARUS (Centrul Internațional de Cercetări Arhivistice) organizată la Trogir, Croația, iar la **26-29 martie 2019** - la Pola, Croația, CNPB participă la conferința internațională cu Arhive interactive: Provocări digitale și rețele colaborative;

■ **8 iunie 2018** - are loc expoziția având ca temă *Istoria testamentului în România*, organizată cu ocazia conferinței ARERT desfășurată în Centrul Auditorium Pallady;

■ **2018** - CNPB și-a mărit și diversificat **colecțiile de documente și carte** datorită donației importante primite din partea domnului Octavian Viorel Rogojanu, notar public, constituită în **colecția Notar Public Octavian Viorel Rogojanu**.

■ **17 noiembrie 2019** - avea loc inaugurarea clădirii de arhivă Cernica;

■ **22 iunie-03 iulie 2020** - cele aproximativ 23.000 cutii speciale de arhivă sunt transferate din depozitul Pallady în clădirea Cernica care devine sediul Direcției Arhivă.

Fapt indiscutabil, astăzi Arhivele CNPB sunt un autentic garant al conservării informației notariale pentru viitor, a unor valori documentare inestimabile pentru identitatea juridică a națiunii de astăzi și de mâine. Constituit pe parcursul mai multor ani sistemul arhivistic prezentat mai sus reprezintă expresia pe de-o parte, a propriilor aspirații și tradiții, iar, pe de altă parte, a unei viziuni permanente deschisă către modelele arhivelor notariale europene și către realizările acestora. Pentru viitor, CNPB are ca obiectiv principal implementarea unei strategii de digitalizare a arhivelor păstrate, acțiune care va încununa eforturile depuse pe tărâm arhivistic în cei 25 de ani de notariat public modern.

Cosmin Mihailovici, director Direcția Arhivă a CNPB

UN ACT FILANTROPIC INTERBELIC CONSFINȚIT ÎNTR-UN ACT NOTARIAL PUBLIC

În această perioadă de urgență sanitară provocată de pandemia COVID-19, în care știrile despre lupta medicilor români cu virusul nu conțin să apară, un spital mi-a atras atenția în mod special - Spitalul Dr. Eugen Nicoară¹ din Reghin. Pe parcursul cercetărilor mele legate de istoria notariatului public din perioada interbelică întâlnisem numele medicului reghinean dr. Eugen Nicoară și mi-am amintit că existența spitalului, care astăzi îi poartă numele, se datorează unui gest filantropic care a îmbrăcat forma unui *act notarial public*² instrumentat de o altă figură emblematică a Reghinului, notarul public dr. Eugen Truția. Înainte de a vă prezenta câteva date biografice despre cel care va deveni președintele Camerei Notarilor Publici Târgu-Mureș, vom lăsa documentul să vorbească:

„ACT NOTARIAL PUBLIC

Noi subsemnatul Dr. Eugen Truția, notar public în Reghin, la cererea Domnului Dr. Eugen Nicoară, medic primar, director de Spital, ne-am transportat la locuința sa aflătoare în comuna urbană Reghin, Str. Averescu, unde fiind prezenți numitul Domn Dr. Eugen Nicoară și soția sa născută Dr. Manglitz Maria precum și reprezentarea Episcopiei ortodoxe române a Clujului, Vadului și Feleacului, cu sediul în Cluj, Str. Iuliu Maniu Nr. 36-38, P. Sf. Sa Episcopul Nicolae Ivan³ și subst. secretarului Eparhial Laurențiu Curea, domnul cassar al Consistoriului Ioan Cioara, și unde Domnul Dr. Eugen Nicoară a cerut ca să instrumentăm în act notarial public, următoarele sale:

LITERE FUNDAȚIONALE

Art. I. - Eu Dr. Eugen Nicoară, după ce - cu ajutorul Atotputernicului Dumnezeu - am izbutit, prin numeroase greutăți și prin enorme sacrificii, să zidesc prin munca mea și prin cheltuiala mea un spital în Reghin, realizând astfel o operă de patriotism pentru populațiunea covârșitor românească din acest ținut de care sunt legat prin origine și sânge, dar o operă și de umanitarism pentru alinarea suferințelor celor loviți de soartă - îmi îndrept primul meu gând de adâncă recunoștință spre Sfânta noastră Biserică strămoșească, care a fost scut și apărare nu numai părinților și bunicilor mei preoți, dar a fost și sprijinitorul meu, ajutându-mă la terminarea studiilor mele universitare prin acordarea bursei din fundațiunile Gojdu și Trandafil, și drept prinoc de recunoștință memoriei, acelora care m-au ajutat în marea mea nevoie să fac medicina, am hotărât definitiv și prin aceste litere declar că:

Spitalul ridicat de mine în Orașul Reghin, județul Mureș, cuprins în cartea funduară a comunei Reghin [cf. Nr. 2877, cu Nr. ord. A-1, cu Nr. topogr. 347 cu 1 jugh. 1570 stj. pătr, cu semnarea nouă topogr. 347/2, cu toate clădirile, supra edificare (edificiul principal, pavilionul de izolare, edificiul administrației de la intrare, grajdurile și celelalte supra edificare de gospodărie), cu instalațiunile de încălzire centrală, de apeduct și electricitate, il donez Episcopiei Ortodoxe a Clujului, Vadului și Feleacului, constituind o fundațiune de binefacere sub denumirea regretatului meu părinte „Fundațiunea Preot Grigoriu Nicoară”.

Art. II. - Administrația și reprezentarea acestei fundațiuni se face cu pline puteri de către organele Episcopiei: Episcopul și Consiliul Eparhial din toate timpurile, care este obligat ca din venitul curat al fundațiunii, până sunt eu în viață, din 30% la sută, să dea anual câteva burse elevilor și studenților ortodocși și anume cu preferință descendenților harnici și vrednici moralicește și intelectualicește ai regretatului meu părinte Grigoriu Nicoară, și în al doilea rând și studenților vrednici ortodocși români, originari din protopopiatul Reghinului, iar dacă nu ar fi astfel de solicitanți, să dea burse școlarilor din județul Mureș și din Eparhia noastră. Cât timp voi fi eu în viață voi face parte de drept din comisiunea care va judeca aceste burse, iar după moartea mea protopopul ort. din toate timpurile a protopopiatului Reghinului va face parte din comisiune.

Având însă în vedere, că din căsătoria mea nu s-a născut nici un copil, și țin de prezent sub creșterea mea băiatul prietenului meu decedat Dr. Traian Chirileanu cu numele Traian Chirileanu de religie ortodoxă, doresc ca în caz dacă aș muri înainte de a-și fi terminat toate studiile, să fie luat în considerare din partea Administrației și reprezentarea acestei fundațiuni, spesele survenite cu terminarea studiilor acestui copil.

Iar restul de 70%, al veniturii curate, deocamdată stă la dispozițiunea mea și va servi spre acoperirea datoriilor mele, pe care le-am contractat în timpul edificării spitalului și spre asigurarea existenței mele, nemaiavănd altă avere cu venituri suficiente. Iar dacă aș muri eu întâi, soția mea va primi, din cota de 70% a veniturii curate, un ajutor lunar, care să fie egal cu plata unui medic primar de spital, care ajutor

însă nu poate trece peste cota de 70% a veniturii net realizat din fundațiune.

Venitul curat va rezulta după scăderea din venitul general impozitelor și taxelor. Întreținerea în completă și continuă bună stare a edificiilor, a dependențelor, a tuturor instalațiunilor și a îngrădirilor va fi executată de chiriaș - pe cheltuiala sa, fiind obligat prin contract la executarea reparațiunilor an de an (altfel cheltuielile fiind extrem de minimale), făcându-se riguros controlul cel puțin de 2 ori la an. Acest control va fi încredințat mie până sunt în viață, iar după aceea protopopului ortodox din Reghin și supravegheat de un delegat al Consiliului eparhial.

Întrucât după moartea mea, soția mea s-ar mărita din nou, renta ei viageră i se va reduce la jumătate.

După moartea mea și a soției mele și cota de 70%, a veniturii fundațiunii va sta la dispozițiunea Consiliului Eparhial cu scopul de a da an de an, atâtea burse, după normele amintite mai sus școlarilor vrednici de orice grad, câte vor putea suporta veniturile fundațiunii prin o înțeleaptă și bine chibzuită chiverniseală și întrebuințare, după ce se va face un ajutor de 10% anual din venitul net pe seama bisericii ort. din Reghin și a protopopului acestui tract.

Episcopia donatară este totuși îndreptățită, ca la un timp oportun și dacă crede de avantajos, judecat astfel de Consiliul Eparhial eventual, să vândă spitalul, cumpărând în Cluj (ori aiurea) un imobil necesar acolo, dar și în acest caz se vor menține condițiunile de mai sus cu privire la distribuirea veniturii fundațiunii.

Art. III. - Până sunt în viață îmi rezerv dreptul de a putea face pe acest imobil pe spesele mele bineînțeles, orice edificări, cari ar fi necesare eventual, în viitor chiar în interesul spitalului. Iar în grădina spitalului să-mi construiesc un mormânt⁴ modest pentru vecinica odihnă a mea și a soției mele, aici aproape lângă altarul muncii noastre neobosite de zi și de noapte, luptând cu vrăjmașii credinței și a fericirii omenești.

Art. IV. - Fundatorul Dr. Eugen Nicoară se învoiește, ca dreptul de proprietate asupra imobilelor descrise mai sus - fără altă întrebare a sa și pe cheltuiala sa, să se intabuleze în favoarea Episcopiei ortodoxe Române a Clujului-Vadului-Feleacului, cu titlu de donațiune, făcându-se despre instalațiunile spitalului un inventar separat, prin care se predau donatoarei.

Art. V. - Episcopia ort. romană a Clujului este legată de a supraveghea și existența acestui spital, care servește necesitățile vitale a unui ținut românesc, și a interveni în toate timpurile la forurile competente, ca la conducerea spitalului să fie numiți medici români și buni creștini, și eventual și atunci să rămână în mână românească conducerea, când s-ar schimba destinațiunea clădirii.

Art. VI. - Fundatorul Dr. Eugen Nicoară având o convențiune reciprocă în sensul celor de mai sus cu soția sa Maria Nicoară, pentru evitarea oricărui inconveniente, soția Dr. Maria Nicoară declară, că este în deplin acord cu cele cuprinse în acest act, ceea ce adevărește prin semnarea proprie.

Art. VII. - Episcopia donatară primește aceasta donațiune și se obligă a respecta pentru totdeauna voința întemeietorului acestei fundațiuni, intrând în drepturile sale cu data de 1 Ianuarie 1935, respectând contractul cu județul Mureș, care expiră la 1 Mai 1935, când va încheia un nou contract după normele indicate de donator prin formularul prezentat.

Drept care subsemnatul notar public, am dresat acest act notarial, pe care l-am cetit și interpretat părților, pe care părțile, fiind conform întocmai cu voința lor, l-au aprobat și iscălit în prezența noastră.

Reghin, la 16 (șaisprezece) August 1934 (Una mie nouă sute treizeci și patru).

Dr. Eugen Nicoară, medic primar s.s. Maria Dr. Nicoară s.s.
Nicolae Ivan, Episcopul Clujului s.s., Ioan Cioara, secretar
subst. s.s.
(L.S.) s.s. Dr. Eugen Truția, notar public.”

¹ Eugen Nicoară (1893-1985) a fost un chirurg eminent, președinte al Despărțământului „Astrei” Reghin. În semn de recunoaștere, Spitalul Municipal, Școala Postliceală Sanitară, Casa de Cultură și Liceul din Reghin îi poartă numele. Informații despre activitatea și viața sa în: Robert Mihai Matei, Eugen Nicoară - Doctorul Ancestronic din Loja Regelui Carol al -II-lea (Povestea omului care a îngrijit 250 de copii la foamea din 1946, care a construit un spital din banii proprii și apoi l-a donat bisericii ortodoxe care i-a plătit studiile), Editura Petru Maior, 2017.

² Primul Mecenat al Eparhiei Clujului în „Renașterea” nr. 37 (1934), Cluj, pp. 1-2.

³ Nicolae Ivan (1855-1936) a fost membru de onoare al Academiei Române și, din 1921, membru de drept în Senatul României, primul episcop al Episcopiei Vadului, Feleacului și Clujului. În cei 15 ani de arhierie a ridicat Catedrala eparhială din Cluj, a întemeiat Academia Teologică Ortodoxă, a ctitorit Biserica „Sf. Nicolae” din Cluj.

⁴ Din păcate, această dorință nu i s-a împlinit, găsindu-și odihna veșnică în cimitirul bisericii cu hramul „Sf. Treime” din Reghin.

S-a născut la 12 august 1879, tatăl său, Dumitru Truția, fiind judecător, iar mama sa, Valeria Truția, președinta asociației „Reuniunii «Cununa Sf. Marii» a femeilor române din Reghin”. Urmează cursurile primare în localitatea natală, apoi Gimnaziul greco-catolic din Blaj. Între 1901-1904 a studiat la Facultatea de Drept și Științe politice din cadrul Universității „Ferenc József” Budapesta, beneficiind de o bursă din partea Fundației „Alexandru Șterca Șuluțiu”.⁵

După o practică de 3 ani în avocatură susține în 1907 lucrarea de doctorat în științe juridice la Cluj-Napoca. Doi ani mai târziu, își deschide biroul avocațial în localitatea natală. Se căsătorește cu Silvia Șipoș, fiica singurului maistru tăbăcar de cordovan roșu din zona Reghinului, Iosif Șipos, curator al bisericii române unite, distins cu ordinul „Coroana României” în gradul de cavaler. Din acest mariaj nu s-a născut niciun copil.⁶

Din 1911 devine membru ordinar al Despărțământului Reghin al Astei. Se implică în viața urbei, participă la strângerea de fonduri pentru înființarea asociațiilor culturale și a bibliotecilor din zona natală.⁷

Asemenea altor transilvăneni, din 1915, este înregimentat în armata austro-ungară. Participă la Primul Război Mondial având gradul de căpitan⁸. A făcut parte din Regimentul 22 Honvezi din Târgu Mureș cantonat în Győr unde îl cunoaște pe dr. Eugen Nicoară. Medicul va afirma mai târziu: „că nici bănuiam atunci că în curând ne vom înrudi și vom fi cei mai buni prieteni pe viața întreagă”⁹.

La încheierea războiului, se implică activ în lupta pentru desăvârșirea unității naționale. Participă la înființarea Secției Consiliului Național Român și a Gărzii civile din Reghin pe care o va conduce până la intrarea Armatei Române în oraș¹⁰. În noiembrie 1918, „Reuniunea «Cununa Sf. Marii» a femeilor române din Reghin” îl delegă pentru a participa la Alba-Lulia, devenind astfel unul din cei 1228 de delegați care au semnat actul Marii Uniri¹¹.

După decembrie 1918, Eugen Truția se va alătura eforturilor Consiliului Dirigent pentru păstrarea independenței și suveranității României Mari. În 1919 este numit prim-pretor la Pretura Reghinului de Jos¹² iar în 1922, pentru o scurtă perioadă de timp, ajunge prefect al județului Târnava-Mare. Participă la alegerile județene din 1926 și devine consilier în județul Mureș, apoi vicepreședinte al Consiliului Județean¹³, funcție pe care a deținut-o până în 1930, când, pentru o perioadă de 6 luni, ocupă din nou funcția de prefect al județului Târnava Mare.¹⁴

Face parte din consiliile de administrație ale unor firme locale: „Fabrica de piele – Norbert Schonauer din Reghin SA”, „Deda Bistra SA pentru comerțul de lemn” și „Casa de Păstrare și Credit din Reghin și jur SA”¹⁵. Începând cu 1923, a fost ales membru în comitetul de conducere al Astei reghinene sub președinția lui Eugen Nicoară¹⁶. Pentru eforturile și realizările în domeniul politic, public și social, Eugen Truția a fost distins cu Ordinul „Coroana României” în grad de Ofițer.¹⁷

A fost un vânător pasionat și un apropiat al Casei Regale. Argetoianu îl portretiza astfel pe Truția, „notar public și vânător de seamă. Deși notar public, dl. Truția purta zi și noapte jambiere de piele, haine verzi cu nasturi ciopliți din os de cerb și până la pălărie. Tovarăș al tuturor vânătorilor Regelui Ferdinand în masivul Gurghiului, era atât de siderat de cinstea prieteniei Suveranului pe care îl socotea drept urmașul legitim al « împăratului », încât se căznea să-i semene vorbind sacadat, îngânând « da, da, da » la fiecare întrebare, umblând lăsat pe vine și tunzându-și barba după regulul său model. Casa lui era plină de coame de cerb, de cocoși împăiați și de tot felul de lighioane « naturalizate ». Politicește adept al lui Maniu, ca toată lumea în acea regiune, găzduia pe Șef și pe Vaida care conduceau alegerea din biroul său.”¹⁸

<https://glasulvailor.ro/2015/07/09/30-de-ani-fara-eugen-nicoara-doctorul-ancestronic/>

„Carpații. Vânătoare-Pescuit și Chinologie”, nr. 11, 1937, p. 295 la http://documente.bcucuj.ro/web/bibdigit/periodice/carpatii/1937/BCUCLUJ_FP_279_437_1937_005_011.pdf.

Pe plan profesional, Eugen Truția a îmbrățișat funcția de notar public într-o perioadă confuză pentru acest corp profesional necunoscut în Vechiul Regat¹⁹. A fost președintele Camerei Notarilor Publici Târgu-Mureș, calitate în care se va alătura eforturilor Uniunii Generale a Notarilor Publici din România pentru recunoașterea la nivel național a profesiei notariale. Din 1937, face parte din comitetul de redacție al periodicului Uniunii: „Notariatul Public. Revistă de drept, doctrină și jurisprudență”. Peste 3 ani, Camera Notarilor Publici Târgu-Mureș își înceta activitatea în urma Dictatului de la Viena (30 august 1940). Reghinul a intrat în zona de ocupație maghiară și, începând cu anul 1941, notarii publici reghineni vor fi incluși în nou înființată Camera a Notarilor Publici Cluj.

Mai bine de 60 de notari publici transilvăneni se refugiau din teritoriul ocupat de statul maghiar rămânând, temporar, fără cancelarii notariale²⁰. La București se hotăra suplimentarea numărului posturilor existente în România pentru a veni în sprijinul refugiaților. Eugen Truția primește un post la Mediaș dar, din „Monitorul Oficial”, aflăm că la 12 mai 1941 era considerat demisionat din funcție „neprezentându-se la post în termenul legal prevăzut de art. 8 din Lege”²¹.

Informațiile existente atestă că acesta nu a părăsit vreodată Reghinul. Potrivit unui decret al ministerului Justiției maghiar din 1940, alături de alți juriști români, Eugen Truția era inclus în Baroul Avocaților Marosvásárhely (Târgu-Mureș). Acest aspect apare și într-un raport al Secției K din cadrul Poliției Maghiare din Reghin care raporta la Budapesta, la 8 august 1943, că avocatul face parte din mișcarea națională românească din zonă. Rezistența va primi o grea lovitură la 10 noiembrie 1943 când mai mulți reghineni, printre care, se pare și Eugen Truția, sunt arestați de autoritățile horthyste, acuzați de spionaj în favoarea României.

În ianuarie 1945, guvernul Ungariei semna Convenția de armistițiu cu Națiunile Unite. Instaurarea administrației românești începea la 9 martie 1945 și, implicit, Camera Notarilor Publici Cluj din Ungaria își înceta activitatea. Se reînființau instanțele judecătorești iar notarii publici titulari la 30 august 1940 în Transilvania de Nord, arondați pentru următorii ani Camerei Notariale din Sibiu, își reluau activitatea în posturile în care fuseseră numiți. Eliberat, Eugen Truția alege să rămână în funcție la Reghin unde participă activ la reinstaurarea administrației românești.

Dar bucuria a fost de scurtă durată în contextul în care regimul comunist instalat și-a impus propria politică în toate domeniile, forțând și impunând încetarea activității notariatului public. Consolidarea regimului comunist nu a însemnat doar dispariția unor profesii, ci a marcat și începerea „luptei de clasă” împotriva celor care proveneau din vechiul regim. Potrivit cercetărilor jurnalistului Matei Robert Mihai, Truția era supravegheat de autoritățile comuniste și, la vârsta de 73 de ani, a fost arestat. Fiind bolnav, a fost eliberat în 1951, dar cu domiciliul forțat în comuna Apalina. A mai trăit 17 ani alături de soția sa, marginalizat și urmărit în permanență de organele Securității. Se stinge din viață la 12 aprilie 1968 fiind înmormântat în Cimitirul Bisericii „Sfânta Treime” în apropierea mormintelor iluștrilor săi contemporani: avocat Alexandru Ceușianu și doctor Eugen Nicoară.

Cosmin Mihailovici, director Direcția Arhivă a CNPB

⁵ Ana Todea, Portrete mureșene. Dicționar biobibliografic, Biblioteca Județeană Mureș, Târgu-Mureș, 2013, p. 471. Potrivit lui Robert Mihai a frecventat cursurile juridice în cadrul Universității „Eötvös Lorand” din Budapesta la Robert Mihai, Viselenuautermenlimita.ro confirmă faptul că juristul Truția Eugen fost prefect și vicepreședinte al CJ Mureș a fost deținut politic, la <http://viselenuautermenlimita.ro/viselenuautermenlimita-ro-confirma-faptul-ca-juristul-truta-eugen-fost-prefect-si-presedinte-al-cj-mures-a-fost-detinut-politic>, accesat la 30.10.2020.

⁶ Robert Matei, op. cit.

⁷ Ana Todea, op. cit., p. 471.

⁸ Virgil Pană, Românii mureșeni pe fronturile Marelui Război. Documente, Editura Ardealul, Târgu-Mureș, 2018, p. 905.

⁹ Apud Robert Matei, op. cit.. Fratele său Aurel Truția a fost căsătorit cu Eleonora Nicoară, sora doctorului Nicoară.

¹⁰ Robert Matei, op. cit.

¹¹ Gazeta Oficială, nr.9, Sibiu, Tiparul Tipografiei arhidiecezane, 1919, p.46.

¹² Robert Matei, op. cit.

¹³ Areopolisz Történelmi és társadalomtudományi tanulmányok XIV, vAreopolisz Egyesület, Odorheiu Secuiesc, 2015, p. 206.

¹⁴ Ana Todea, op. cit., p.471.

¹⁵ Ibidem.

¹⁶ Marin Șara, 125 ani de la înființarea Despărțământului Reghin al Astei, în „Astra Reghineană”, Reghin, 1999, p. 37.

¹⁷ Ana Todea, op. cit., p.471.

¹⁸ Constantin Argetoianu, Memoriile pentru cei de mâine. Amintiri din vremea celor de ieri, volumul VII, partea VI (1923–1926), Editura Machiavelli, 1996, p.164.

¹⁹ Rămas vacant, după abandonul titularului Paska Simon, postul va fi ocupat de Albu Corneliu și, ulterior, de Eugen Truția. După 1934, la Reghin se înființarea un alt post de notar public ocupat de Horga Vasile.

²⁰ Serviciul Arhivele Naționale Istorice Centrale, fond Ministerul Justiției. Direcția judiciară. Arhivă II. Corespondență. Țara Românească și Moldova, ds. 65/1941, f. 74. „Monitorul Oficial”, Partea I, nr. 112 (14 mai 1941), p. 2602.

Interviu cu Decanul Facultății de Drept, Universitatea Titu Maiorescu

“Fără școală să nu aștepte nimeni nici părinți buni, nici fii buni, și prin urmare nici stat bine organizat și bine cârmuit și păstorit” spunea Ion Heliade Rădulescu. Parafrazându-l pe marele om politic, putem spune că fără o școală bună, nu ne putem aștepta să avem profesioniști buni.

De aceea am vrut să îi aducem în fața dumneavoastră pe aceia dintre noi care, nu doar că sunt la catedra facultății de drept ci au ajuns chiar în conducerea unor importante școli de drept din București. Am stat de vorbă, pentru acest număr, cu doamna **Manuela Tăbăraș, colega noastră, actualul Decan al Facultății de Drept din cadrul Universității Titu Maiorescu**. Doamna Manuela Tăbăraș a fost avocat pentru mai bine de 9 ani, este notar de peste 12 ani, cadru universitar și Decanul Facultății de Drept dar și formator al Institutului Notarial Român.

BB. Pregătiți viitori profesioniști. Cum îi ajutați să înțeleagă cu adevărat ce înseamnă fiecare profesie juridică pentru a alege în cunoștință de cauză? Ce rol are practica în birourile unor profesioniști?

M.T. Nevoile de dezvoltare ale studenților în domeniul carierei sunt complexe și evoluează pe parcursul ciclului de licență, chiar și după absolvire, în condițiile unei piețe a muncii caracterizată printr-un dinamism și o reconversie fără precedent. Activitatea de orientare și consiliere în carieră pentru studenți (și masteranzi) a Facultății presupune *sprijinirea studenților în creșterea nivelului de auto-cunoaștere* sub aspectul evaluării abilităților, stilului, personalității, a vocației spre o anumită profesie/carieră, *organizarea sesiunilor de consiliere individuală, a grupurilor de consiliere sau a workshop-urilor cu angajatorii* pe care le găzduim prin *Centrul de Consiliere și Orientare în Carieră (CCOC)*, indicarea resurselor generatoare de informații relative la piața muncii și nu în ultimul rând prin includerea în oferta curriculară a unor discipline de natură să-l orienteze pe student în cariera juridică cum este Organizarea profesiilor juridice sau Practica de specialitate.

Facultatea noastră explorează și gestionează căi multiple și foarte diverse de sprijinire a orientării în carieră a studentului sau masterandului și evident că *Stagiile de practică* – ca discipline opționale în primii ani, obligatorii în ultimii și la ciclul de master, - *sunt o componentă importantă a acestei activități*. Avem protocoale de desfășurare a stagiilor de practică cu peste 20 de instituții/ organisme foarte importante. În privința profesiei noastre, nu a existat vreodata vreodată o ușă închisă vreunui student/masterand care a dorit să-și înțelească scânteia alegerii acestei profesii prin practică în cadrul unui birou notarial.

B.B. Există mai multe proiecte comune ale Uniunii Naționale a Notarilor Publici, ale Camerei Notarilor Publici din București și Institutului Notarial Român cu facultățile de drept din țară. În ce direcții credeți că s-ar mai putea dezvolta aceste legături între mediul universitar și practicieni?

M.T. Direcțiile de colaborare între mediul universitar și practicieni sunt multiple, și nu pot decât să trec rapid în revistă câteva dintre legăturile indisolubile dintre instituțiile noastre: *Planurile de învățământ pentru licență și masterate sunt întotdeauna rodul consultării periodice dintre facultate și reprezentanți ai mediului socio-economic, ai pieței muncii, ai profesiilor liberale* pentru că suntem deosebit de interesați să creăm o ofertă educațională care să răspundă nevoilor angajatorilor, profesiilor juridice liberale, pieței muncii caracterizată printr-o evoluție și un dinamism fără precedent. *Practica de specialitate* este o cale prin care noi notarii ne facem cunoscută nobila profesie și încercăm să motivăm și să atragem cei mai buni viitori candidați, dar și un mecanism pe care facultatea îl pune la dispoziția studenților pentru aprofundare aplicată a noțiunilor teoretice dobândite, dar și de sprijinire a orientării în carieră a studentului sau masterandului. *Susținerea comună a învățământului postuniversitar (științific, dar și profesional), crearea unor simpozioane, conferințe, lucrări dedicate dezbaterii noilor modificări legislative, sau temelor de interes actual profesional etc.* sunt forme diverse de dezvoltare a legăturilor profesiei de notar cu facultatea noastră.

Mi-am propus organizarea unor conferințe tematice ca, prin dezbateri comune, să epuizăm elementele de dispută din cadrul instituției de drept ce constituie obiectul conferinței și să lămurim modalitatea comună de interpretare a normei juridice.

Zilele porților deschise a fost o cale deschisă de dumneavoastră studenților noștri (și nu numai) și chiar deunăzi am răsfoit pe un număr al revistei Camerei Notarilor Publici din București în care era immortalizat un astfel de eveniment și am zărit unul dintre studenții facultății noastre invitați la eveniment.

B.B. Există o preocupare constantă a teoreticienilor pentru jurisprudența instanțelor judecătorești. Practica notarială, chiar dacă nu este sau nu devine liti-

gioasă, poate reprezenta o sursă valoroasă pentru dezvoltarea legii. Credeți că ar putea fi utilă o activitate mai amplă de cercetare comună în materie de drept notarial?

M.T. Editurile ne solicită insistent cercetare în acest domeniu al legislației și practicii notariale și îl apreciază pe notar ca un consumator de lectură juridică selectivă și de calitate. Eu am o propunere aparte în privința resurselor cercetării: cred că fiecare dintre noi, ca practicieni, am putea spune la un moment dat că ne-am simțit ca niște doctoranzi în rezolvarea unor spețe dificile aflate pe rolul biroului nostru în care problema juridică nu am găsit-o tratată nici în doctrină nici și jurisprudență, dar pe care am reușit să o descifrăm totuși și să încheiem cu succes actul solicitat de client - studiind, întrebând, dezbătând, interpretând cu colegii pe toate paliere textul normativ buclucaș. Poate n-ar fi rău dacă aceste spețe complexe le-am prezenta spre dezbateri într-o atmosferă colegială împreună cu teoreticienii și sunt gata să pun rămășag că ambele echipe vor ieși câștigătoare – una prin interpretarea unitară, iar cealaltă printr-un rezultat aplicat care să dea rod cercetării științifice și să deschidă noi perspective în abordarea juridică.

B.B. Știu că în cadrul Universității Titu Maiorescu există programe postuniversitare dar și o Școală Doctorală de Drept. Cât de importantă credeți că este pregătirea teoretică continuă a practicienilor din profesiile juridice?

M.T. Universitatea Titu Maiorescu este întradevăr *instituție organizatoare de studii universitare de doctorat (IOSUD)*, cuprinzând trei școli doctorale. Am parcurs cu dedicație un drum ascendent în domeniul pregătirii postuniversitare urmărind o agendă proprie, dar și agenda comunitară propusă în cadrul Consiliului European de la Lisabona încă din anul 2000 și am creat oferte educaționale postuniversitare performante, inovative și flexibile pornind de la o analiză eficientă a nevoilor absolventului, profesiilor juridice, dar și exigențelor societății și economiei, programe care asigură dezvoltarea continuă a profesioniștilor în domenii variabile ale dreptului (drept civil și procesual penal aprofundat, științe penale, drept medical, dreptul uniunii europene, dreptul afacerilor etc). Cifra de școlarizare a masteratelor este apropiată de cea aferentă studiilor de licență, iar interesul absolventului pentru cursurile de master reprezintă un răspuns al profesionistului preocupat de pregătirea profesională continuă și de performanța în cariera. Webinarile organizate de INR sunt o altă măturie și un răspuns, al întrebării dvs, căci după câte bine știți deși în plin șoc pandemic, pentru continuarea pregătirii și creșterea performanțelor profesionale cca 800 de colegi notari și-au arătat interesul pentru învățământul digitalizat și s-au înscris cu mare energie pozitivă la primul webinar oferit de profesie.

B.B. Dacă tot vorbim despre adaptarea la formele de educare la distanță impuse de contextul pandemic, v-aș întreba, ce credeți despre informatizare și digitalizare în dezvoltarea viitoare a profesiilor juridice?

M.T. Este un adevăr demonstrat că digitalizarea ridică standardele, centralizează informațiile, induce performanța, iar utilizatorul devine mai pregătit pentru o intervenție cu un set de cunoștințe structurate care îl ajută să devină mai eficient. Uniunea Națională a Notarilor Publici din România a anunțat deja un Proiect major, instituțional, de informatizare a birourilor notariale prin Platforma I-NOT.

Miza este mare pentru marile companii de digitalizare, dar beneficiile sociale cred însă că le vom putea cântări doar în timp... și drept e ca noi toți suntem o generație care a trecut prin îndemnul înfrățirii cu PC-ul cu argumentul că ni se ușurează viața, acum ne rămâne să aflăm cum vom traduce emoția, trăirea, convingerea, etica, morala și principiile dreptului cum este cel al interpretării normei în spiritul ei în formate digitalizate... sau să reaşezăm dreptul pe alte reguli și principii care să permită deplina integrare a digitalizării... ce pot însă să afirm cu siguranță este că sunt convinsă că integri și uniți fiind, vom asimila ceea ce se va dovedi benefic activității noastre așa cum am făcut-o în acești 25 de ani.

B.B. Vă mulțumim pentru interviu și în final am vrea să vă întrebăm cu reușiți să găsiți un echilibru între activitatea de notar, cea academică și cea administrativă din cadrul facultății?

M.T. Sunt și formator INR și sunt la fel și deosebit de împlinită de această calitate. Nu am pretenția să cred că am găsit un echilibru. Ar fi o mare înfatuare. Învăț în fiecare zi... primesc lecții... mă bucur sau sufăr din experiențe... trăiesc cu setea de a asimila... nu mă risipesc... și am un crez sănătos: știu atât de puțin față de ceea ce aș putea ști și sunt așa de mică față de cât este lumea asta de mare... ceea ce mă îndepărtează de autosuficiență și mă împinge să mă însoțesc prin viață de oameni modești, buni, generoși, profesioniști dedicați activității lor care privesc lumea... de jos în sus... cu respect... ca mine...

A consemnat Mihaela Durnescu, notar public

PROFESIA NOTARULUI ÎN ERA DIGITALĂ

Redăm mai jos câteva fragmente din lucrarea scrisă de Artiom Radu, student în anul IV, câștigătoare a premiului I al concursului organizat de Camera Notarilor Publici București pentru studenții Facultății de Drept din cadrul Universității București. Eseul integral îl puteți citi în varianta online a ziarului Buletinul de București

"Firește, dacă am reduce munca unui notar la aceea de a scrie sau transcrie acte, dacă, altfel spus, i-am atribui unica sarcină de a fixa cuvintele pe un suport și de a da suportului o anumită forță probantă, rostul notarului în era digitală ar fi ușor de pus la îndoială. Algoritmi inteligenți scriu mai repede, mai corect și mai previzibil. (...)

Pornind de la aceste câteva referințe, ne propunem o argumentare în trei părți. Prima ipoteză este că esența muncii notarului este înțelegerea cuvântului, adică a actului căruia urmează să i se dea o formă autentică, iar nu fixarea acestuia pe un suport. Apoi, vom arăta că digitalizarea unor instrumente ale muncii notariale afectează forma acestei munci, nu esența ei. La final, vom accentua necesitatea mecanismelor de eficientizare și securizare a muncii de înțelegere și de fixare a actului pe un suport digital. (...)

Totuși, profesionalizarea și liberalizarea ocupației de notar face ca astăzi, în cele mai multe sisteme de drept continental, notarul să aibă un rol principal, îndeosebi, în înțelegerea și materializarea voinței părților, precum și un rol secundar, legate de conservarea istoriei și crearea viitorului, prin validarea și legitimarea acestei voințe. (...)

Ne e greu să ne imaginăm aceste funcții de înțelegere a actului, de depozitare a istoriei și de creare a viitorului ca fiind atribuite unui algoritm informatic. Desigur, dacă voința părților privește chestiuni uzuale, cotidiene, se poate tasta un simplu Accept all cookies sau un generos Accept all terms of reference, al căror conținut nu va fi înțeles niciodată. Mai mult, pentru o serie de acte unilaterale cum ar fi declarațiile pe proprie răspundere, pentru legalizarea traducerilor autorizate, legalizarea copiilor și a semnăturilor, eliberarea de duplicate, darea de dată sau alte operațiuni, care pot implica și legitimarea persoanei, se poate imagina o cabină ca aceea din marile aeroporturi ale lumii care confruntă imaginea din pașaport cu o fotografie instantanee sau o aplicație pe telefon care să facă aceeași confruntare.

Să ne imaginăm doar: intri în cabină sau deschizi aplicația, ești identificat, scrii, de pe telefon sau din cabină, textul declarației, semnezi cu amprenta digitală sau cu semnătura electronică și declarația autentică este eliberată imediat, în format electronic. În această imagine, faptul că notarul, adică cabina notarială sau aplicația e-notar sau Notarize, nu a înțeles nimic, contează mai puțin. Esențial este să fi înțeles tu.

Pornind de la acest exemplu și trecând în partea a doua a argumentării, vom arăta că prin digitalizare înțelegem un proces de transformare a informațiilor, deci a cuvântului, într-un format digital, adică care poate fi citit cu ușurință de un sistem informatic. Informația notarială, altădată stocată doar pe hârtie, se mută în mediul digital. Notarul devine disponibil online, iar o persoană se poate bucura de serviciile acestuia oriunde s-ar afla și uneori în mod instantaneu.

Revenind la analogia de la început, digitalizarea înlocuiește scribul, dar nu și pe cel care dictează ceea ce trebuie scris. Totuși, așa cum am arătat mai sus, în exercitarea funcției sale celei mai importante – de înțelegere a voinței părților și a actului ce o materializează -, în materii complexe, esențiale, de conservare a istoriei și de creare a viitorului, notarul nu poate lăsa procesarea informației doar în sarcina unui mecanism digital. Acesta din urmă are doar rolul de a facilita realizarea unor operațiuni simple, a formalităților, anterioare, concomitente sau ulterioare înțelegerii și autentificării actului de către notar: cererea de autentificare, recepționarea de către notar a tuturor actelor necesare, plata unor taxe etc. Aceste operațiuni, fiind exclusiv chestiuni de formă, pot fi făcute printr-un simplu chestionar online, a aplicație pe telefon. Dar interacțiunea pe care o are notarul cu părțile, înțelegerea voinței lor, solemnitatea încheierii actului face ca prezența notarului să nu poată fi înlocuită printr-un astfel de formular sau aplicație."

CONFERINȚA "LIBERAL PROFESSIONS – LEGAL ASPECTS"

ELSA București a organizat la finele lunii octombrie, anul curent conferința "Liberal professions – legal aspects", conferință ce avut ca scop familiarizarea studenților Facultății de Drept a Universității București cu specificul și dinamica profesiilor juridice liberale, către care se pot îndrepta la finele ciclului universitar.

În concret, organizatorii au gândit evenimentul ca o întâlnire prin mijloace web în cadrul căreia reprezentanți ai profesiilor juridice liberale (avocați, consilieri juridici, notari) au făcut o scurtă prezentare a profesiei lor studenților prezenți. Fiecare vorbitor din panel și-a susținut prezentarea, iar apoi a răspuns la întrebări legate de admiterea în profesiile juridice, mediul de lucru și abilitățile necesare pe care studenții trebuie să le dobândească pentru a accesa una dintre profesiile juridice liberale. Subsemnatul am fost desemnat de Colegiul director al Camerei Notarilor Publici București să reprezint profesia de notar public.

În cadrul intervenției avute, am menționat faptul că notarul public este liber în exercitarea profesiei, libertatea activității sale presupunând însă că actele întocmite să reflecte voința părților și să se supună rigorilor legii, actele emise de notarii publici fiind supuse controlului judecătoresc. Am subliniat că profesia este una care aduce satisfacții prin posibilitatea de a veni în întâmpinarea nevoilor cetățenilor ale căror probleme diverse își găsesc adesea soluții în urma discuțiilor cu notarul.

În ceea ce privește admiterea în profesie, am evocat importanța unei pregătiri riguroase specifice unui examen de tip concurs cu nivel ridicat de concurență, pregătire care este imperios necesară în vederea unui viitor parcurs profesional în notariat.

Am făcut referire la faptul că informațiile teoretice dobândite în facultate vor reprezenta mereu punctul de plecare în activitatea profesională ulterioară și faptul că o bază teoretică solidă este o condiție sine qua non în activitatea profesioniștilor în drept în general și a notarilor publici în mod particular. Deopotrivă, am subliniat deschiderea profesiei către tineri, accesul în profesie fiind posibil imediat după absolvirea facultății de drept, prin promovarea examenului-concurs de intrare în stagiul. Despre stagiul, le-am transmis studenților că se compune din absolvirea cursurilor Institutului Notarial Român, cât și din practica sub îndrumarea unui notar coordonator, asigurându-se astfel o pregătire temeinică a viitorilor notari publici. Pe această temă, colegii avocați au prezentat și ei specificul examenelor de acces în profesie și al stagiului aferent.

Referitor la modul de organizare al activității, studenții au aflat detalii atât din perspectiva consilierilor juridici, avocaților cât și a notarilor. S-a discutat despre managementul specific birourilor individuale prin comparație cu cel al societăților profesionale și despre faptul că pe lângă aplicarea legii și instrumentării actelor, notarii publici sunt obligați să țină o serie de registre reglementate prin lege, să transmită informații unor instituții și să depoziteze arhive, fiind custozii vremelnici ai unor acte juridice ale căror efecte se produc chiar și după încetarea activității notarului instrumentator.

Sudenții au aflat și despre modernizarea și actualizarea permanentă a instrumentelor de lucru ale notarilor români (Registre electronice, aplicații de gestiune a biroului notarial etc), în contextul în care profesia necesită o conectare permanentă la evoluția societății, fiind obligată să fie o componentă activă în acest proces de evoluție.

În final, toții vorbitorii din panel i-au încurajat pe studenții prezenți să încerce să afle cât mai multe despre profesiile pe care doresc să le îmbrățișeze, dar și să se pregătească temeinic pentru examenul de admitere ce vor urma celui de licență.

Despre ELSA (The European Law Students' Association)

De pe site-ul ELSA București aflăm că această Asociație europeană a studenților la drept a fost fondată în 1981, având ELSA România ca membru din 1991. ELSA reprezintă o asociație internațională, apolitică, independentă și non-profit, de peste 50.000 de studenți în drept din 44 de țări, aparținând a peste 300 de universități. Organizată pe trei nivele, internațional, național și local, ELSA contribuie, prin intermediul celor trei departamente principale (Activități Academice, Seminare și Conferințe și STEP – Program de Schimb Interstudentesc), la dezvoltarea culturală și profesională a tinerilor studenți în drept. Indiferent dacă implică schimburi studentești, seminare și conferințe sau concursuri de procese simulate, ELSA are un singur scop: acela de a facilita dezvoltarea tinerilor în sistemul juridic.

Radu-Costin Berevoianu, notar public

RECOMĂNDĂRI TIMP LIBER

RECOMANDARE CARTE

Javier Marias - "Berta Isla" (editura Litera 2020)

"O vreme nu era sigură că soțul ei era soțul ei (...). Uneori credea că da, uneori credea că nu, iar uneori hotărâra să nu creadă nimic și să-și trăiască mai departe viața cu el, sau cu bărbatul acela care-i semăna, mai în vârstă decât el. Dar și ea devenise la rândul ei mai în vârstă, în absența lui, era foarte tânără când s-a căsătorit." Așa începe al doispzezecelea roman al lui Javier Marias, publicat în anul 2017.

Acțiunea gravitează în jurul căsătoriei timpurii dintre eroina cărții, spanioloaica Berta Isla și colegul ei de liceu, anglo-hispanicul Tomas Nevinson – unul din acei oameni cu calități excepționale dar care habar nu are cum să le folosească dacă nu este instruit și nu i se spune cum. Și tocmai aici intervine destinul, prin persoana profesorului său de la Oxford, sir Peter Wheeler, fost agent MI6 care sesizează oportunitățile pe care le poate avea un spion cu abilitățile lingvistice ale lui Tomas. (Personajul e familiar fanilor lui Marias din romanele sale precedente: "Romanul Oxfordului", "Chipul tău mâine", ș.a. ca și Bertram Tupra sau Eric Southworth, care reapar în romanul de față.)

Racolarea, mai mult sau mai puțin forțată, are loc sub semnul versurilor lui T.S. Eliot („Little Gidding”), versuri care au loc central în structura cărții (obicei mai vechi al lui J. Marias), devenind un leit-motiv:

"Every phrase and every sentence is an end and a beginning,

*Every poem an epitaph. And any action
Is a step to the block, to the fire, down the sea's throat*

Or to an illegible stone: and that is where we start".
La început, Tomas e reticent față de retorica securistă (datoria patriotică, santinela care veghează

somnul celor dragi), dar cedează în fața șantajului și își însușește argumentul lui Wheeler, care susține că a-ți servi țara te face să nu devii un proscris în univers. (Această dorință de simplificare și înșelătorie explică de ce masele sunt ușor de manipulat, în opinia Bertei).

Și astfel începe viața dublă a lui Tomas, parte familist lucrând la Consiliul Britanic din Madrid, parte agent secret (MI5, MI6), cu misiuni tot mai lungi și mai periculoase, ascunse sub pretextul instructajelor în Anglia. Viața sa dublă continuă până când, la începutul războiului anglo-argentinian pentru insulele Falkland, Tomas e nevoit să dispară (adică tocmai să devină un proscris în univers), iar familia sa să fie informată de această dispariție și de activitatea sa de spionaj, mai mult bănuită, până atunci, de către soția sa.

Și aici vine opțiunea eroinei. Deși îl declară mort pe soțul ei (pentru a putea încasa pensia), Berta alege să nu își „refacă viața” și, asemenea unei Penelope moderne, să nu facă în viața ei nicio schimbare care să ocupe locul în care soțul ei să se poată întoarce, într-o zi. Ea alege să aștepte și, asemenea frumoasei femei de pe copertă, să privească în fiecare zi în zare spre colțul străzii, de unde ar putea apărea soțul ei.

Autorul urmărește evoluția sa psihologică, între loialitate și resentiment față de persoana iubită. Apare atașamentul față de așteptare (trăire tipic feminină), în lipsa căreia cea care s-a obișnuit să aștepte se simte de parcă i s-a luat aerul.

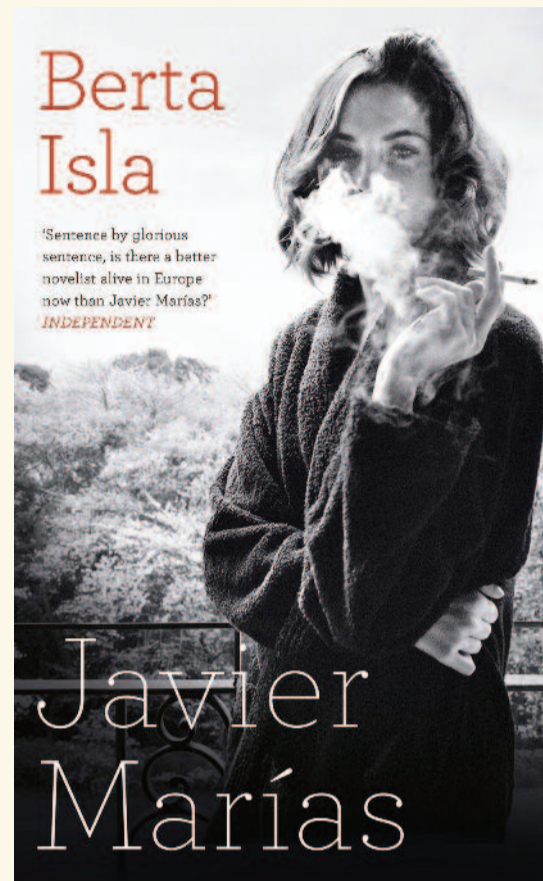
Și lunga așteptare e răsplătită, soțul risipitor se întoarce după mulți ani acasă, de unde și dilema din deschiderea cărții.

Roman de spionaj?, Roman social? (referințele la violență, tribalism sau Spania franchistă abundă), roman politic? (IRA, Falkland, războiul rece, istoria, dictatura), roman psihologic? (tema soției, a așteptării, a identității).

Mai degraba un roman total, în stilul șarmanat, discursiv-digresiv tipic lui Javier Marias, cartea abundă

Berta Isla

"Sentence by glorious sentence, is there a better novelist alive in Europe now than Javier Marias?"
INDEPENDENT

în trimiteri literare explicite („Colonelul Chabert”, „Henry V”, „Soția lui Martin Guerre”) sau nenumite („Wakefield”, „Femeia care așteaptă”, „Odiseea”), și poate constitui o lectură extrem de provocatoare pentru o multitudine de feluri de cititori.

Nu mă credeți pe cuvând! Citiți cartea!

Ovidiu Munteanu, notar public

RECOMANDARE SITE

Invitație în on-line

Suntem fericiți că putem împărtăși cu voi bucuria de a ține din nou în mâini ziarul nostru. Răsfoindu-l, veți simți, cu siguranță, entuziasmul și dăruirea celor care au contribuit la apariția lui. Suntem însă cu toții conștienți de dezavantajele publicării pe suport hârtie a oricărui material. Dincolo de dragostea pentru natură și interesul pentru conservarea mediului înconjurător, nu putem să nu vedem și alte avantaje ale edițiilor online ale ziarelor: le poți avea cu tine în orice loc și în orice moment, le poți accesa ușor, poți căuta în ele ce te interesează în mod special și, nu în ultimul rând, nu impun o limitare a numărului de file.

Așadar, pe cei deja interesați mai mult de forma electronică dar și pe cei care doresc să citească mai mult decât am cuprins în acest format, **vă invităm să accesați revista noastră în format electronic la adresa: www.buletinuldebucuresti.ro**. În mod special dorim să vă recomandăm, la rubrica Colocvii, un articol extrem de

amplu, foarte interesant și util pentru practicieni despre mult discutata modificare adusă anul acesta **Legii nr. 17/2014** privind vânzarea terenurilor agricole situate în extravilan, scris de domnul Bogdan Dumitrache. Și pentru că revista noastră este deschisă nu doar celor cu experiență, veți găsi, tot acolo, un articol scris de o colegă aflată încă în perioada de stagiu despre **intabularea construcțiilor edificate fără autorizație de construire**. Nu ratați nici **rubrica Digitalizare** unde am publicat eseuul câștigător al Concursului de eseuri **"Profesia notarului în era digitală"** organizat de Camera Notarilor Publici București, cu ocazia împlinirii celor 25 de ani de notariat public, pentru studenții Facultății de drept din cadrul Universității București.
Tutor, vă dorim o lectură plăcută!

Colegiu Director al Camerei Notarilor Publici București

RECOMANDARE SITE

B365.ro

B365

NICE TO MEET YOU!

Începând cu luna noiembrie, website-ul informativ B365.ro are un nou format și un conținut variat și consistent, pe măsura iureșului în care paradoxal trăim în orasul Bucuresti, chiar și în condițiile pandemiei din vremurile de azi. Citim din prezentarea de pe net: *Un website ca o scenă deschisă din care faci și tu parte cu felia ta de viață, 365 de zile din an, cu știri la zi, reportaje, povești de cartier, locuri ascunse, comunități underground, artiști și personalități care schimbă fata orașului. B365, un prieten care știe tot ce mișcă pe malul Dambovitei în acest smart city, fit city, green city, cool city.*

Dacă ai timp liber, site-ul îți prezintă mereu ceva *de văzut, de auzit, de gustat, de atins, de descoperit, de găsit de inspirat, de muncit*, locuri mai mult sau mai puțin ascunse din orașul nostru drag, întâmplări inedite sau povești amuzante.

Cu un ritm vibrant și energic, site-ul își propune să ofere publicului educat și întreprinzător informații despre diversele lucruri care se întâmplă în viața orașului, știri și evenimente din viața socială, economică și culturală a Bucureștiului, aducând în atenția publică povești care merită să fie spuse și oameni care fac ceva remarcabil despre care merită să aflăm.

Nice to meet you, București!

RECOMANDARE TEATRU

Am aflat de această inițiativă acum aproximativ un an. La acel moment mi s-a părut o încercare timidă de a atrage publicul foarte tânăr și care poate nu are răbdarea de a savura o piesă de teatru dintr-o bucată. Aveau multe povești și piese de teatru pentru copii.

A urmărit o piesă de teatru în fața calculatorului mi se părea absurd, o piesă de teatru nu trebuie vizionată ci simțită, confortul canapelei nu poate înlocui emoția pe care o simți când intri într-o sală de spectacole, actul teatral este o experiență irepetabilă. Dar în această perioadă în care absurdul a devenit parte din cotidian pentru un timp mult mai îndelungat decât se aștepta cineva, am redescoperit E-theatrum. Acum cu o mult mai bogată colecție de spectacole este o fereastră electrică către o lume interzisă, pentru moment.

Platforma este prezentată ca o evoluție firească a lumii artistice, o continuare a transformării teatrului, de la teatru radiofonic la cel televizat, iar acum în mediul online.

Un alt aspect lăudabil al acestui proiect este susținerea financiară pe care o oferă actorilor, aceștia fiind printre cei mai afectați de măsurile luate de autorități de distanțare socială, și cei uitați de aceleași autorități când vine vorba de sprijin financiar. Am ales din cele peste 100 de spectacole „Trei Surori”.

Viziunea regizorală a lui Constantin Podu creează atmosfera fidelă a spectacolelor rusești, printr-o montare ce vizează personajul principal din textul lui Cehov, timpul. Spectacolul de teatru e un organism viu care se dezvoltă odată cu actorul! Timpul are o importanță vitală pentru Cehov dar și pentru om în general.

În piesa „Trei surori” el devine personajul principal fiind un caracter foarte bine conturat de Cehov. „Am dorit să purtăm un dialog cu piesa, și totodată cu autorul, să înțelegem problema și să găsim soluția”, a declarat Constantin Podu.

Trei surori de A. P. Cehov este o piesă care explorează speranța și disperarea în Rusia secolului XIX. Este o piesă despre o lume în schimbare, despre tot și nimic. Respectând spiritul lui Cehov și farmecul rusec al secolului XIX, montarea contemporană a Teatrului de Artă din Deva vă invită să descifrați nu o lume, ci un univers care creează atmosfera fidelă a spectacolelor rusești. Un text dramatic cunoscut în toate colțurile lumii, „Trei Surori” de A.P. Cehov este o premieră și un nou început pentru Teatrul de Artă Deva.

O poveste în care personajele experimentează câte puțin din toate, de la dramă la poezie, la filozofie: căutări psihologice, vise neîndeplinite, ieșirea din zona de confort, motivația de a trăi, absurditatea condiției umane sau descoperirea sensului vieții. Și oricât de teatrală ar părea povestea, rămâne mereu actuală și trăiește și în sufletele noastre, ale oamenilor de aici și de acum, ale contemporanilor: Drama de a rămâne blocați în rutina vieții sau drama de a rămâne în orașul de provincie, frica de involuție, lipsa cunoașterii, iluzia fericirii, munca ca soluție. Acestea sunt doar câteva din trăirile și întrebările personajelor, regăsite printre petrecerile cu soldații, printre bătăile de vânt care golesc copacii de frunze și îi pregătesc pentru gerul iernii.

În 30 noiembrie la Festivalul Internațional de Teatru și Literatură „Liviu Rebreanu” Bistrița, ediția a XII-a, desfășurat la Palatul Culturii din Bistrița, echipa Teatrului de Artă Deva a primit pentru piesa „Trei surori” medalia și diploma de „Excelență”.

Regia: Constantin Podu

Scenografia: Mihai Panaitescu

RECOMANDARE TEATRU

<https://teatrelli.com/event/nebunul-fragmente/>

Vă invităm pe site-ul Teatrelli să urmăriți fragmente din lectura performativă după „NEBUNUL” de Savatie Baștovoii, prezentată în premieră la UNDERCLOUD 2020, regia și dramatizarea Chris Simion-Mercurian, cu Antoaneta Cojocar și Ioana Marchidan.

REGIA ȘI DRAMATIZAREA: Chris Simion-Mercurian
DISTRIBUȚIE: Antoaneta Cojocar și Ioana Marchidan
SUPPORT VIDEO: Bogdan Botofei și Alina Calotă
Prezentat în premieră la UNDERCLOUD
O producție Teatrelli

Spectacolul metaforă „NEBUNUL” propune publicului o întâlnire cu romanul omonim al celebrului monah-scriitor Savatie Baștovoii, într-o formă inedită. Romanul este dramatizat de Chris Simion-Mercurian, care semnează și regia spectacolului, propunând o revelație a problemelor actuale ale omenirii prin intermediul discursului unui sfânt – considerat inițial „smintit”. Vorbele acestuia capătă consistență în interpretarea Antoanetei Cojocar și a Ioanei Marchidan, în timp ce proiecțiile video concepute de Bogdan Botofei și Alina Calotă vin să pună în valoare substratul, profunzimea și mesajul textului.

„Fiecare dintre noi are o poveste adâncă și alege să o arate sau nu, să o împărtășească sau să o țină tainică. Nu tot ceea ce nu are logică e nebunie. Poate că ceea ce nu înțelegem la un moment dat, nu suntem pregătiți să înțelegem, poate că nu trebuie să înțelegem, ci doar să trăim și atât. Să nu-i judecăm pe cei pe care nu-i citim, căci uneori noi nu avem capacitatea să le atingem sufletul. În fiecare întâlnire există un sens. Și la un moment dat, când și dacă ești pregătit, acesta se dezvăluie.” – povestește regizoarea Chris Simion-Mercurian despre decizia de a monta acest text.

Publicat în anul 2006, romanul **Nebunul de Savatie Baștovoii** este distins cu **Premiul Consiliului European** la Salonul Internațional de Carte Chișinău. Eseist, poet, romancier și teolog, Savatie Baștovoii este unul dintre cei mai cunoscuți scriitori contemporani din Republica Moldova.

RECOMANDARE CARTE

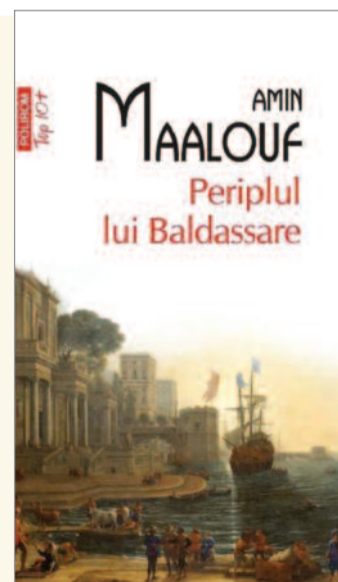
Periplu lui Baldassare - Amin Maalouf

Un jurnal de călătorie într-o lume cuprinsă de frica sfârșitului, ar fi un rezumat al acestei cărți. Amin Maalouf descris ca unul dintre cei mai influenți scriitori din lumea arabă, țese povești extraordinare în romanele sale, amestecând evenimente istorice, dragoste romantică, fantezie și imaginație. Cu toate acestea, la baza tuturor acestor cărți frumos lucrate se află un element profund al cercetării filosofice și psihologice asupra naturii și condiției omului contemporan.

În această carte Maalouf ne prezintă un librar pe nume Balthasar Embriaco originar din Genova, înainte de intrarea în anul 1666 supranumit Anul Bestiei. Descris ca un erudit, un comerciant și fără înclinație spre mistic, Balthasar se considera ne atins de tumultul privind sfârșitul lumii, la trecerea în fatidicul an 1666. Dar cum este mai bine să previi decât să vindecă, iar omului îi trebuie doar un mic impuls pentru a se îndoi de propriile credințe, genovezul pleacă din somnorosul sat Levantin Gibelet în căutarea unei cărți probabil inexistente, care se presupune să îți asigure mântuirea.

„Al o sutelea nume”, carte ce se presupune a deține izbăvirea, este ținta căutărilor lui Balthasar, iar pentru asta ajunge de la Constantinopol (Istanbul) la Genova, prin Londra.

Zvonurile, profețiile, apariția de noi Mesia, verdicte nebunești sunt interpretate ca semne de Balthasar și îl fac să cedeze impulsurilor raționale. Astfel, de unde la început privea amuzat prevestirile, acum începe să le creadă și să se teamă, agățându-se de iluzoria carte ca de ultima speranță.

PARTE DIN ROMÂNIA ADEVARATĂ

Dacă ești în căutarea vieții tihnite din satele românești și dacă te fascinează tot ceea ce înseamnă tradiție, istorie și cultură atunci satul BREB din ținutul Mara-Cosau-Creasta Cocoșului este cu siguranță ceea ce cauți.

Maramureșul nu înseamnă numai căsuțe și porți tradiționale din lemn, biserici vechi, tradiții, meșteșuguri, aer curat, mâncare locală pregătită din ingrediente naturale și oameni adevărați. Maramureșul și în special Breb sunt un mod de viață care îți oferă cea mai bună experiență personală la care vei dori mereu să te întorci.

Duminica și în toate zilele de sărbătoare, în Breb străzile sunt pline de culorile portului popular pentru că aici oamenii merg negreșit îmbrăcați tradițional la slujba de la **Biserica Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril**, o biserică din lemn construită în anul 1622, înscrisă pe lista monumentelor istorice. Turnul bisericii din Breb ce datează din 1531 este cel mai vechi turn de lemn din România. Biserica din lemn este un monument semnificativ din Maramureș celebră datorită vechimii construcției dar și pentru colecția de picturi murale din interior, a icoanelor din secolele XVII, XVIII și XIX, la care se adaugă sculptura cu caracter de unicat a grinzii bolții cu acoperișul arhaic păstrat sub cel actual.

Multe case vechi din Breb sunt cumpărate așa cum sunt găsite la sătenii din Maramureș și apoi reconstruite, decorate și pregătite să vă primească cu ospitalitatea și căldura pe care le poți întâlni numai la maramureșeni.

Ați auzit cu siguranță despre Duncan și Penelope Ridgley, englezii care au cumpărat case tradiționale foarte vechi de la proprietari care voiau să scape de moștenirile de peste o sută de ani. Ideea lui Duncan a fost să reconstruiască casele și să recreeze atmosfera satului tradițional, așa că a bătut tot Maramureșul și a adunat de prin gospodăriile oamenilor linguri de lemn, oale de lut, cerți cusute la război și perne de zestre. Duncan a stat de vorbă cu bătrânii satului și ascultând povești despre cum arătau casele odinioară, împreună cu meșterii locali, a reușit să reconstruiască lemnul și să refacă casele, porțile și picturile originale. De câțiva ani buni, Duncan și soția lui au Casa Mica, Casa Veche, Casa Pictată, case din lemn în care primesc turiști. Le place să spună fiecărui turist care caută de vorba, că ei nu vând un pat, ci un vis, acela de a retrăi în satul de altădată.

Și dacă nu știți încă, este timpul să aflați că tot în Breb, sărbătoarea din 15 august a Fecioarei Maria este urmată de evenimentul organizat în grădina proprie de Roxana și Florin Vale. Localnici și turiști din întreaga lume i-au putut vedea și asculta la Breb, fără vreo taxă de intrare, pe Nicolae Pitiș-tezaur viu, Maria Casandra Hausi, Ceterașii din Breb, Coconii din Breb și Adrian Naidin. Evenimentul este o noapte de vis organizată în grădina de la Casa din Vale, unde ești lăsat să te așezi în voie pe baloții de paie, amplasați între copacii bătrâni, luminați discret. Cei doi tineri au renovat și închiriază Șura lui Costan, Casa din vale, Casa cu dor, Casa faină și Casa Iza.

De Crăciun, la casele din Breb puteți veni cu încredere pentru că veți fi colindați de seară până dimineața, veți fi uimiți de reprezentațiile teatrului popular Vițlaim, interpretat de coconii din sat și veți începe a hori alături de ceterași.

Prin 2004, Prințul Charles a vizitat Maramureșul și a zăbovit în casa care îi aparține lui William Blacker, englezul a descris experiența celor opt ani trăiți în Maramureș, în cartea sa de succes "Along the enchanted way - A story of love and life in Romania" (Pe drumul fermecat - o poveste de dragoste și viață în România), apărută la Londra, în 2009.

Astăzi, Alteța Sa Regală Prințul Charles deține în Breb două case tradiționale, minunate restaurate și deschise circuitului turistic.

Pentru că este un sat cu totul și cu totul special, în fiecare casă din Breb, oriunde ai alege să mergi vei fi răsfățat cu mâncare atât de bună încât te vei gândi până la anul sau până cine știe când, la cât de bune au fost zăburile din porumb, cartofi și cașcaval, pregătite de Maria de la Căsuța din grădină, sau la gomboții de la Casa lu Dochia, sau la coleșele cu brânză, lapte acru ori la mancaruța de la Breb 148, și lista lungă poate continua. Pentru maramureșeni masa este un act cultural și social, desfășurat neabătut după un ritual străvechi. În casa maramureșeanului, întotdeauna stăpânul casei va gusta primul din horincă și apoi vei fi copleșit de atenția găzdoaiei care te va îmbia să te bucuri de mâncare, pentru că un om flămând este un om nefericit.

Paradoxul acestor locuri este că paradisul nedescoperit se dovedește a fi efervescent și viu, iar surpriza cea mai mare a călătorului este să descopere naturalețea unui trai balansat, uimitor de echilibrat între vechi și nou. Pe străzile neasfaltate din Breb, în orice anotimp, se vorbește și în germană, și în engleză, și în franceză, și în italiană, pentru că este plin de turiști din întreaga lume aflați în căutarea acestei fascinații a locului autentic. La Vasile Marinca, la Mărioara, la Petru Tiran, la Maria Petran, la Maria și Vasile de la Căsuța din Grădină, la Pinte de sub coastă, la Duncan, la Roxana și Florin Vale, la Irina și Radu de la Breb 148, sau oriunde veți poposi, vă asigur că va fi o încântare pentru că veți întâlni spirite vii, ancorate puternic în trecut, conturate autentic într-un prezent pe care ei se străduiesc să îl construiască tot mai bun, cu credința că păstrând vie tradiția, ne salvăm propria noastră identitate.

La Breb veți întâlni oameni fericiți! Veți fi fericiți!

Cristina Tatomir-Suciu,
notar public

ESTE RESVERATROLUL O FÂNTÂNĂ A TINEREȚII?

În primul rând cred că ar trebui să stabilim împreună că bătrânețea este o boala degenerativă a corpului nostru. S-ar putea ca într-o bună zi, în viitorul nu foarte îndepărtat, să ni se pară ciudată și barbară ideea conform căreia am considerat îmbătrânirea ca fiind un proces natural și ireversibil. În prezent știința se îndreaptă în această direcție, încercând să găsească un remediu care să prevină această degenerare moleculară a organismului nostru, iar una dintre cele mai promițătoare molecule este cea de Resveratrol.

În primul rând cred că ar trebui să stabilim împreună că bătrânețea este o boala degenerativă a corpului nostru. S-ar putea ca într-o bună zi, în viitorul nu foarte îndepărtat, să ni se pară ciudată și barbară ideea conform căreia am considerat îmbătrânirea ca fiind un proces natural și ireversibil. În prezent știința se îndreaptă în această direcție, încercând să găsească un remediu care să prevină această degenerare moleculară a organismului nostru, iar una dintre cele mai promițătoare molecule este cea de Resveratrol.

Ce este molecula de Resveratrol?

Discutăm despre substanța care se regăsește în abundență în numeroase plante, inclusiv în pielea și în samburele strugurelui. Cercetările științifice au demonstrat că resveratrolul exercită o mulțime de funcții biologice, în special activități de protecție cardiovasculară, antiplachetare, antioxidante, antiinflamatoare, scăderea glicemiei, anti-cancer, anti-îmbătrânire și anti-obezitate. Recent, datele publicate au arătat că resveratrolul protejează și împotriva unor boli neurodegenerative, cum ar fi boala Alzheimer, dar și împotriva obezității, fiind eficient chiar și în gestionarea osteoporozei la femeile aflate în perioada postmenopauză. Se crede că proprietățile sale antiinflamatorii sunt direct responsabile pentru caracteristicile sale anxiolitice (medicament care combate anxietatea), precum și eficacitatea antidepressivă demonstrată. Datorită beneficiilor resveratrolului, există un interes din ce în ce mai mare în producerea de struguri sau vinuri cu conținut mai mare de compus și o valoare nutritivă mai mare.

Cum funcționează Resveratrolul?

Cercetătorii de la Harvard Medical School au anunțat că resveratrolul, un compus polifenolic care se găsește în vinul roșu, imita beneficiile dietei restricției calorice pe durata vieții. Într-o lucrare publicată în ediția online a revistei Nature din 24 august, aceștia raportează că s-a demonstrat că resveratrolul prelungește durata de viață a drojdiei cu până la 80%.

Cum se administrează?

Resveratrolul, de regula, se administrează pe cale orală, el fiind considerat un supliment alimentar. Doza recomandată este de 250-500 mg / zi, însă nu a fost stabilită până în prezent o limită superioară care ar putea genera anumite efecte negative.

Unde îl găseșc?

Personal, iau resveratrol de 7 ani, zilnic și de regula, am optat pentru ResVital Resveratrol 500 mg, produs pe care îl puteți găsi și pe <https://www.gnc.com.ro/>. După 7 ani pot să spun că niciodată nu am avut un rezultat negativ al analizelor pe care le fac anual și nu mi-a afectat în niciun fel stilul de viață. Resveratrolul nu te face nemuritor, dar s-ar putea să îți ofere șansa să trăiești puțin mai mult și să îmbătrânești puțin mai greu decât ceilalți... și cine știe?! Poate în anii pe care îi adaugi la durata vieții tale datorită resveratrolului se va descoperi o altă moleculă care să îți prelungească viața chiar și mai mult! Merită încercat!

Bogdan Miculescu, notar public

Surse: <https://nutritionreview.org/2013/04/resveratrol-mimics-caloric-restriction-longevity-genes/>
<https://www.sanovita.ro/blog/totul-despre-polifenoli-definitie-tipuri-beneficii-10-tipuri-de-alimente-care-le-contin-infografic/>

POVEȘTEA INVENTĂRII PRIMULUI VACCIN

Citind cartea scrisă de Alexandru Toma Pătrașcu „Povestiri despre epidemii și vaccinuri” m-am gândit că acum mai mult decât oricând este de actualitate să ne aducem aminte istoria apariției primului vaccin și a conceptului de vaccinare.

Semințele acestui concept se regăsesc într-o practică medicală a evului mediu care viza contracararea efectelor, de foarte multe ori fatale, ale variolei, metodă care sub diverse forme era folosită cu succes atât în China sau India cât și în Orientul apropiat. Variola era (din fericie umanitatea a reușit să o eradichez) o boală foarte „democratică” afectând în egală măsură săracii sau bogații, câteva capete încoronate ale statelor europene găsindu-și sfârșitul din cauza acesteia. Mai mult de atât, mortalitatea în cazul copiilor atingea chiar și 30%. Aceste elemente au dus la un interes deosebit al celor pasionați de cunoaștere și progres culminând în final cu introducerea acestei practici la curtea regala a Angliei de către soția ambasadorului englez în Turcia.

Respectiva lady, ea însăși o supraviețuitoare a variolei, odată ajunsă în Turcia începutului de secol 18 și-a manifestat interesul pentru practica locală a variolării ajungând să o aplice chiar propriilor copii. Variolarea reprezenta infectarea intenționată a pacientului prin introducerea de praf obținut din crustele măcinate ale pustulelor unui bolnav de variolă. Prin aceasta se urmărea în special infectarea într-o perioadă a anului cât mai puțin problematică cât și inocularea cu o variantă mai ușoară a bolii (abia mai târziu s-a demonstrat că variola are două tulpini, medicii din acea vreme alegând intuitiv tulpina cu efecte mai puțin severe).

În urma succesului variolării celor doi copii și a mortalității generale substanțial reduse (doar 1% dintre subiecții inoculării mureau versus aproape 30% din cei care o contactau pe cale naturală) soția ambasadorului a dus o campanie de promovare în Anglia care a culminat cu aplicarea metodei de către viitoarea regină propriilor copii, moment care a reprezentat o garanție în urma căreia întreaga societate britanică a adoptat metoda variolării.

Treptat, inocularea antivariolică s-a răspândit în întreaga Europă însă rămânea de rezolvat o problemă majoră: cei inoculați erau o perioadă contagioși și puteau răspândi boala. După circa opt decenii apare în istoria medicinei cel care va fi cunoscut drept inventatorul vaccinării, medicul Edward Jenner. Acesta, fiind un medic care își practica meseria și în mediul rural, a remarcat că țărani care veneau în contact cu o altă tulpină de variolă, cea bovină, căpătau o imunitate naturală și nu mai erau afectați de problematica boală. Ca medic inoculările preventive descrise mai sus făceau parte frecvent din activitatea sa, iar găsirea unei soluții pentru a îmbunătățirea acestei metode de prevenție era o preocupare constantă. Potențialul cowpox-ului, variola vacilor, l-a făcut pe Jenner să studieze îndelung modalitățile de apariție și transmitere a acestei boli precum și similaritățile și diferențele față de tulpina umană. Este de reținut că totul se întâmpla într-o perioadă în care agenții patogeni nu erau cunoscuți, proveniența bolilor neavând încă o explicație utilă științific. Căutarea unei metode mai eficiente antivariolice era îngreunată și de lipsa materiei prime, medicul neavând la îndemână materie de studiu, fiind obligat să aștepte uneori luni sau ani pentru că nimeni nu putea prevedea unde sau când vor apărea cazuri de studiat. Mai mult de atât, manifestarea bolii se aseamănă cu alte tulpini de variolă sau chiar cu afecțiuni produse de alți viruși, situații complet inutile pentru progresul cercetării.

În final, în primăvara anului 1796, Edward Jenner avu norocul să aibă drept pacient o lăptăreasă care se infectase în mod indubitabil cu variola vacilor. Prelevând probe din leziunile acesteia Jenner a inoculat un băiat care a dezvoltat o formă foarte ușoară a bolii și s-a recuperat rapid. Mai mult de atât, pentru a demonstra eficacitatea metodei, băiețelul a fost supus după o lună și la o variolare clasică, infectare care nu a avut niciun efect demonstrând astfel imunitatea dobândită. Au urmat, desigur, multe alte vaccinări, toate documentate și ulterior prezentate în anul 1798 într-una dintre cele mai influente scrieri medicale din toate timpurile denumită „O cercetare asupra cauzelor și efectelor variolei vacilor, cunoscută și drept cow-pox”, tradusă și difuzată imediat în numeroase limbi, ceea ce a făcut ca vaccinarea să fie o practică medicală adoptată pe întreg globul.

În încheiere, aș dori ca pe lângă multitudinea de oameni de știință și pasionați promotori ai acesteia care au lucrat pentru binele și progresul umanității să amintesc și ființa fără de care acest salt nu ar fi fost posibil: vaca de la care de altfel provine termenul de vaccin.

Paul Manole, notar public

ALFABETUL UNUI LIDER

Un lider îți stabilește obiectivele și își planifică etapizat acțiunile care urmează a le întreprinde, deci gândește strategic. Pentru că este eficient, el își cunoaște foarte bine atât punctele tari cât și slăbiciunile. Întotdeauna în acțiunile sale, liderul îți pune întrebarea: „ce?” și „de ce?” Și astfel, în toate acțiunile sale, punctului lui central de interes sunt oamenii, pe care acesta îi vede ca oameni și nu ca surse bune de a fi valorificate la un moment dat.

Liderii știu să își asume riscuri, apelând la emoție cât și la rațiune și încearcă, de cele mai multe ori, să facă „ceea ce trebuie” și „nu cum trebuie”. Realizează acest lucru bazându-se pe încredere, folosind mai puțin controlul și, mai mult, folosindu-se de influența personală și, de ce nu, de carismă. El este o persoană care dezvoltă, care privește către noi orizonturi și este originală.

El este capabil să atragă prin optimismul și înțelepciunea sa oamenii de partea sa, punând accentul pe o filosofie comună, astfel fiindu-i necesară o doză mare de creativitate. Echipa pe care o construiește liderul și de care se înconjoară este foarte importantă. Liderul își stabilește obiectivele prin comunicare permanentă cu echipa, încurajează creativitatea și punctul de vedere al membrilor ei, implicându-i direct în decizii și astfel îi responsabilizează, creând o atmosferă deschisă. El își motivează și îi inspiră pe oamenii din jurul lui, fiind mai accesat de către el termenul „noi”, „voi” și mai puțin „eu”, empatia, jucând astfel un rol hotărâtor în atingerea viziunii sale.

De la Pittacos din Mytilene, din sec. al VI-lea î.Hr., ne-a rămas o zicere confirmată constant „Vrei să cunoști un om? Investește-l cu o mare putere!”. Liderii nu trebuie să fie intoxicați de putere, acest „agent patogen”, cum spunea David Owen, care poate fascina pe cei care o exercită. Liderul nu este o persoană generatoare de conflicte, el aplanează conflictele, acționând cu echilibru și moderație. El nu confundă punctul său de vedere cu cel al echipei și nu ignoră sfaturile și criticile celorlalți. El vede potențialul fiecărui om cu care lucrează, nu consideră că este singurul care are dreptate, își dorește și poate să învețe și să asculte având capabilitatea de a ieși din zona sa confort.

Blaise Pascal, om de știință, filosof și teolog din sec. al XVII-lea, în scrierile sale, referindu-se la cei care conduc, la cei care dețin puterea, liderii de azi, observă că, uneori, aroganța acestora se naște din faptul că nu știu ce și cum sunt!

Așadar, esențial mi se pare pentru un lider a fi total lipsit de trufie. Nicolae Basarab, zicea așa de frumos „Și precum viermele și volbura se înfățoară pe

Leadership isn't about age but rather, leadership is about influence, impact and inspiration. - Onyi Anyado

poziția și-l usucă și nu face rod, așa fiul meu, și trufia strică rodul cel bun”.

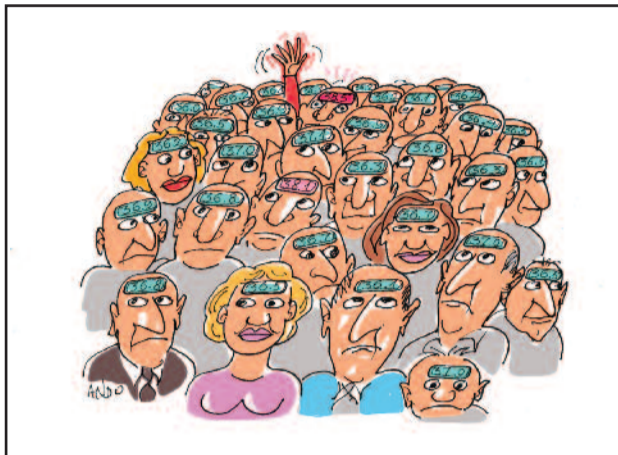
Întotdeauna am admirat pe acel comandant militar care și în vreme de pace, dar mai ales în vreme de război și-a ascultat generalii și apoi a luat decizii, care în luptă nu și-a privit oastea de undeva de departe, protejat și ferit de pericole, ci care a stat primul, în fața ostii, dârz, privind adversarul în ochi, asumându-și toate riscurile și care a inspirat astfel pe ostașii săi și le-a dat curaj.

Știu că poate părea un ideal ceea ce am descris a fi un lider, și totuși, uitându-mă în istorie, găsesc multe figuri remarcabile care au cunoscut și au trecut de departe testul „Abecedarului unui lider”. Important, în prezent, mi se pare a fi să îi recunoaștem ca atare și să le fim alături.

Închei aceste gânduri cu un îndemn ce vine din urmă cu peste un veac, de la Titu Maiorescu, personalitate remarcabilă a culturii românești: „Să învățăm marea adevăr că mediocritățile trebuiesc descurajate de la viața publică a unui popor. (...) Ceea ce are valoare se arată la prima sa înfățișare, în meritul său și nu are trebuință de indulgență, căci este bun pentru toți și pentru totdeauna!”

Ioana Vlăsceanu, notar public

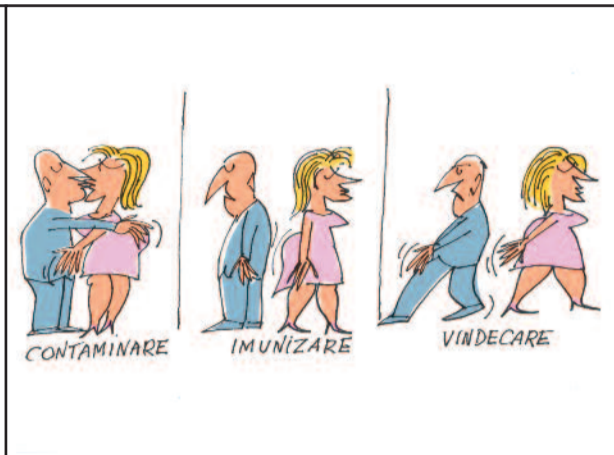
CoronANDOgrafii

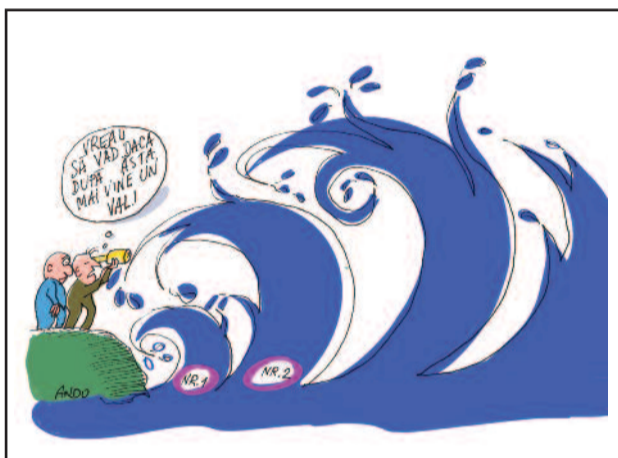
TERMOSCANAREA - FAZA FIANLĂ

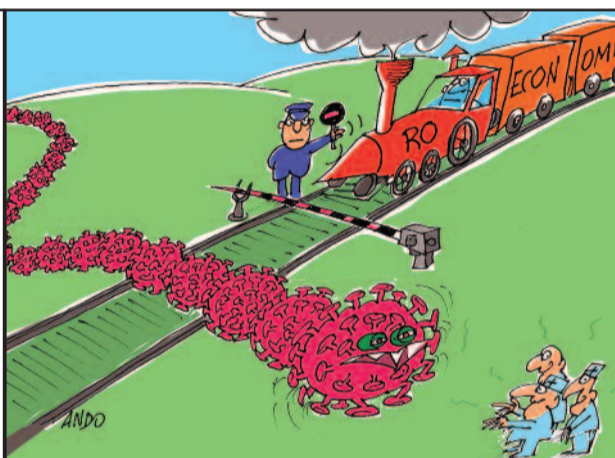
ANALIZA EVOLUȚIEI PANDEMICE

FAZELE PANDEMIEI

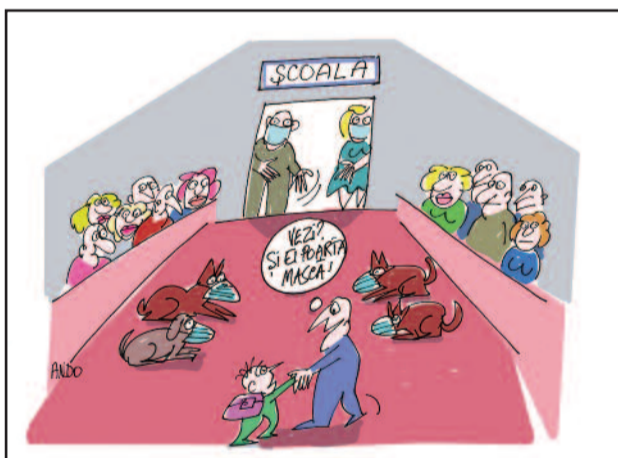
INVESTIGAȚIA LUI TATARU

PRIORITATE STRATEGICĂ

LEGEA-I LEGE!

PRIMA LECȚIE

JUDECATĂ PANDEMICĂ

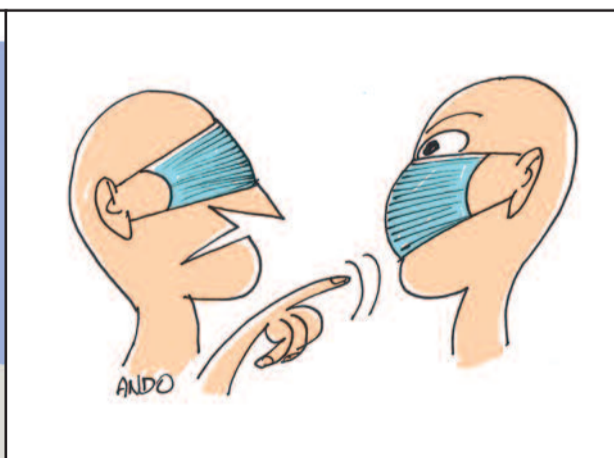
VICTIME COLATERALE

CIRCUIT POST-COVID

RESTRICȚII PENTRU PELERINI

DIALOG PANDEMIC

Redacția: Colegiul Director al Camerei Notarilor Publici București
Laura Badiu, președinte
Romelia Dragomir, vicepreședinte
Dan Tataru, Monica Pop, Horia Radu, Florian Chiriță, Octavian Rogojanu

Orice idei, sugestii, articole sau comentarii vă invităm să le comunicați pe adresa de e-mail redactie@cnpb.ro.